

de Dukenburger

Info-magazine voor Dukenburg - 15^e jaargang nummer 2 - maart 2022

Peter Bekker

NIEUW & VERNIEUWD

NIEUW

VERWACHTE OPENING
EIND JUNI

NIEUW

CB
FASHION

OPENING
2E WINKEL

VERHUISD & VERNIEUWD

BINNENKORT
GEOPEND!

KIJK VOOR MEER INFORMATIE OP
WWW.WINKELCENTRUMDUKENBURG.NL

ALTIJD DICHTBIJ

| /WINKELCENTRUMDUKENBURG

Geschiedenis van JC Staddijk - deel 1

8

Zegerspad

10

Peter Bekker

7

Betsy Perk

20

Stormschade

24

Dukenburg in stukjes

Nacht van de Ommetjes	28
Jumbo Malvert verbouwd	28
Winkelcentrum Dukenburg	29
Muziekvoorstelling HAAN	29
Opzeggen overleg Weezenhof	30
Skaeve Huse geplaatst	30
Gilbert de Bruijn: park Staddijk	31
Hardlooprondje in park Staddijk	31
Voetbalveldje park Staddijk weg	31
Wijkwarmteplan	32
Cadeaubon energie	32
Hulp bij energie besparen	32
Lekkende warmte	33
Vierde vestiging Vincentius	33
Stap voor stap kunst in tunnels	33
Alzheimer café	34
Tamme kastanjes geplant	34
Fietspad Van Schuylenburgweg	35
Nieuwe winkels in Malvert	35
Problemen op paden Staddijk	35
Liederenbundel	36
Quick 1888 Bowls zoekt leden	36
Schot in nieuwbouw Tolhuis	37
Splinters Beverbrug	37
Duukjes	38
Tentoonstellingen	38
De stad ben ik	39
'Kamers met aandacht'	40

En verder:

Betere en snellere zorg?	4
Hoe werkt hulp vragen?	5
Column Chard van den Berg	6
Waar gebeurt: botsingen	6
Column Janwillem Koten	11
Hart van goud	12
Column Trees Versteegen	14
Hotelplannen sauna Berendonck	14
Onderhoud laagbouw Meijhorst	15
Actie renovatie maisonnettes?	16
Doekenborg krijgt nieuw leven	17
Column Toon Kersemakers	17
Kroniek zwembad Dukenburg	18
David Salomon Gersons	19
Vergeten verleden	20
Fotopagina's	24
Cultuur	26
Heropende kastelen	26
Codemode	26
Dijkwandelingen	27
Wijsneus	27
Geachte redactie	41
Verkiezingen gemeenteraad	43
Piratenpartij	43
Verkrijgbaarheid Dukenburger	47
Colofon	47

Germa Bongers (links) met het 'dinsdag'-team van Stip

‘Betere en snellere zorg in de wijk?’

Nieuw: vraaghulpnijmegen.nl - sociale wijkteams weg - komst buurtteams - Stip blijft

Wie in het laatste weekend van januari in De Brug de pagina *Meedoen in Nijmegen* op-sloeg, zag een bladzijde met voor bewoners – per 1 januari 2022 – op het eerste gezicht allerlei nieuwe vormen van zorgverlening in de wijk, zoals vraaghulp en buurtteams.

Het gaat – kort samengevat – om het volgende:

- Het keukentafelgesprek verdwijnt.
- De sociale wijkteams, die ruim zes jaar geleden werden ingevoerd, verdwijnen ook.
- De Stip, die we allemaal al behoorlijk wat jaren kennen, blijft bestaan.
- Als u of uw familie al weet wat nodig is, gaat u dan meteen naar de website van *Vraaghulp Nijmegen*. Zie daarvoor het kader bij dit artikel. Op die website kunt u zien waar u terecht kan met uw vraag. Wilt u liever bellen dan staan in datzelfde kader ook telefoonnummers. Wilt u graag eerst overleg, of is het voor u niet duidelijk waar u naar toe kan, kom dan gerust langs bij de Stip. Belangrijk nieuws voor Dukenburgers. Maar gaat dit lukken?

Nieuw: kortere wachttijden, snellere hulp

Wethouder Grete Visser kondigde in pers en sociale media de veranderingen met veel ver-

trouwen aan: ‘De nieuwe buurtteams kunnen bewoners snel gaan ondersteunen. Dichtbij in de wijk. Nu al, na een paar weken zien we dat wachttijden zijn teruggelopen van gemiddeld zes tot acht weken naar twee à drie weken.’ Een woordvoerder van de gemeente voegde daaraan toe: ‘Dat uit netwerken en overlegorganen, waar bewoners/cliënten bij betrokken waren, steeds meer klachten kwamen over langer wordende wachtlijsten. In de gemeenteraad zijn deze klachten vaak besproken. Het werd duidelijk dat die wachttijden moesten worden ingekort door de hele opzet simpeler te maken. Daardoor kunnen bewoners beter geholpen worden. En – ook niet onbelangrijk – kortere wachttijden en snellere hulp zorgen voor minder kosten.’

‘Blijf niet te lang rondlopen met problemen’

De wethouder gaf aan pas tevreden te zijn bij wachttijden op zorg of begeleiding van één week of minder. Door buurtteams zal veel contact worden onderhouden met partners in de wijk, zoals huisartsen of scholen. Inwoners met hulpvragen komen zo eerder in beeld. ‘Blijf niet te lang rondlopen met je problemen. Meld je aan bij Vraaghulp’ (de nieuwe website met het complete overzicht van de nieuwe op-

In een serie artikelen besteedt de Dukenburger aandacht aan activiteiten die inwoners met elkaar verbinden. Voor en tijdens 50 jaar Dukenburg is het netwerk *Oog voor elkaar* ontstaan. Dat netwerk brengt door concrete activiteiten bewoners bij elkaar en verbindt hen met allerlei initiatieven en instanties dicht bij huis in Dukenburg.

zet, red). Zo luidde de dringende oproep van de wethouder.

De praktijk: inderdaad verbeteringen?

Op het eerste gezicht lijkt het alsof de hele zorgorganisatie voor de wijk op 1 januari 2022 op zijn kop is gezet. *De Dukenburger* wil in dit artikel praten met praktijkmensen of deze veranderingen voor bewoners concreet verbeteringen gaan opleveren. Een gesprek met Germa Bongers, coördinator Stip Dukenburg, en Sandra Kloppenburg, teamcoach Volwassenen Lindenholt en Dukenburg. Géén keukentafelgesprek maar een kijkje in de keuken van de nieuwe organisatiestructuur voor zorg in wijken.

Bureaucratie verdwijnt

Wat verbetert er voor bewoners?

Sandra: 'Veel mensen hebben zeer zeker in de afgelopen jaren ervaren dat de wachttijden behoorlijk waren opgelopen. Er moest, vanwege alle voorschriften, door het sociale wijkteam na het keukentafelgesprek veel administratief werk gedaan worden (formulieren invullen, doorverwijzingen en andere rompslomp). Dat leverde een grote en tijdrovende bureaucratie op. En die tijd ging allemaal af van het gesprek met de bewoner. Het werd eigenlijk steeds meer een indicatie-orgaan voor andere instanties. De nieuwe buurtteams kunnen alleen al sneller werken doordat die bureaucratie is weggehaald.'

Niet steeds hetzelfde verhaal afsteken

Sandra: 'Door het verdwijnen van de bureaucratie hebben professionals van buurtteams nu zelf meer tijd voor begeleiding. Je hoeft daarom als bewoners niet steeds weer bij elke doorverwijzing het hele verhaal af te steken. Onze opdracht is overzichtelijker geworden. Én er komen méér mensen bij.'

Voldoende kennis en ervaring

'Binnen de nieuwe teams zal gezorgd worden voor voldoende kennis en ervaring om direct te kunnen helpen. En, als er toch nog wordt doorverwezen, kan dat makkelijker doordat men cliënten al beter kent. We krijgen ook méér tijd om contact te onderhouden met partners in de wijk. Zoals gezegd zijn dat huisartsen en scholen, maar ook financiële experts, Vincentius, opbouwwerk, vrijwilligerscentrale en ervaringsdeskundigen. Maatwerk is echt weer mogelijk. We zijn nu volop en met enthousiasme bezig met het samenstellen en opbouwen van de diverse teams. We hebben er alle vertrouwen in dat het goed gaat komen', aldus Sandra.

Op afspraak

Germa: 'Bellen of binnenlopen bij de Stip-infobalie in Wijkcentrum Dukenburg blijft

altijd kunnen. Maar contact met iemand van de buurtteams moet altijd op afspraak. Als je het lastig vindt om op een website te kijken of graag eerst overleg wilt, dan kun je altijd terecht bij de Stip. Wij kunnen ook helpen bij het aanmelden. We merken dat het voor sommige bewoners lastig is dat er zoveel is veranderd. We zijn er ons van bewust dat deze ontwikkelingen voor hen erg nieuw kunnen zijn. Met onze Stipvrijwilligers zijn we intensief aan het werk om ons zoveel mogelijk alle nieuwe informatie eigen te maken, zodat we bezoekers zo goed mogelijk kunnen helpen de juiste weg te vinden. En – dat wil ik nog eens sterk benadrukken – we werken samen in de wijk, maar vragen van bewoners worden vertrouwelijk behandeld. We delen alleen informatie, bijvoorbeeld bij een doorverwijzing, na overleg met en toestemming van de bewoner. Dit geldt ook voor de buurtteams.'

Klachten

De woordvoerder van de gemeente geeft aan dat via allerlei kanalen gevolgd zal worden of verwachte verbeteringen gehaald worden: 'Dat gebeurt door stadspelingen onder inwoners (Stad- en wijkmonitor), samenwerkende partners, via de gezondheidsmonitor van de GGD en door het bijhouden van cijfers over de ontwikkeling van wachttijden, zorggebruik, enzovoorts. Men kan als bewoner opmerkingen of klachten kwijt bij medewerkers van de buurtteams of via de Stip. De buurtteams hebben ook een onafhankelijke klachtenprocedure.'

Vervolg

De Dukenburger zal de ontwikkelingen volgen. In ieder geval zullen over een aantal maanden de stand van zaken en de ervaringen van bewoners worden besproken.

Wilt u reageren? Graag een mail via info@dedukenburger.nl ten name van Toon Kerssemakers.

Tekst: Toon Kerssemakers. Foto's: Peter Saras

Hoe werkt het?

1. Voor vraag naar zorg, hulp of ondersteuning in de wijk voor uzelf of voor iemand anders, gaat u – als u online de afspraken wilt regelen – naar www.VraagHulpNijmegen.nl.
2. Op de startpagina van deze site staan onder het blokje *Jouw vraag* de onderwerpen waarvoor u zorg, hulp of ondersteuning kunt aanvragen.
3. Dan gaat u op dezelfde startpagina naar *Wie helpt?* Daar staat waar u terecht kunt.
4. Ook op dezelfde pagina staat: *Hoe werkt het?* Daar staat een overzicht van de verschillende stappen die gezet moeten worden.

Organisaties die kunnen helpen

Als u de knop *Wie helpt?* indrukt, komt u uit bij de volgende organisaties:

- Buurtteam jeugd en gezin voor kinderen, jongeren en ouderen van kinderen tot 18 jaar, telefoon voor Dukenburg: (024) 220 46 00.
- Buurtteam volwassenen voor volwassenen tussen 18 en 65 jaar (zonder kinderen tot 18 jaar), telefoon voor Dukenburg: (024) 303 05 50.
- Ouderenadviseurs langer thuis, telefoon 088- 001 71 21.
- Financieel experts: bij Stip: (024) 350 20 00.
- WMO-consulenten: gemeente telefoon: 14 024.
- Stip: (024) 350 20 00.

Via de pijltjestoets achter het desbetreffende onderdeel komt u terecht op een pagina met alle onderwerpen die hieronder vallen. En verdere contactgegevens. Deze organisaties zitten vaak in Wijkcentrum Dukenburg. Het gaat wel op afspraak.

Mocht u er niet uitkomen of nog eens over onduidelijkheden willen praten, neem dan contact op met de Stip. Een website doorwerken kan lastig zijn. Zij willen u daarbij graag helpen.

Als u uw vraag of behoefte aan zorg al helder hebt, gebruik dan de site www.vraaghulpnijmegen.nl

Bron: gemeente Nijmegen en samenwerkende organisaties.

Waar gebeurt

Uit de geschiedenis van ruim 50 jaar Dukenburg: botsingen

Liefde in Red Bull blikjes

Ze staren elkaar aan terwijl kleine zonnestraaltjes het meertje van Staddijk zachtjes opwarmen. Speels, lief, vol concentratie treffen haar ogen de zijne. En zijn ogen de hare. Alsof iedere passant ze koud laat en mag oplossen in een zee van onbeduidendheid. Ze omringen zich met zichzelf en dat is meer dan voldoende. Een zoen volgt. Hij schrikt en zijn gezicht wordt bekleurd door rode tinten. Zij lacht, zoals meisjes lachen wanneer ze op de hoogte zijn van een opgewonden jongenshart. Ze legt haar handen rond zijn ietwat gebogen nekwervel en zoent hem, opnieuw. Mijn aanwezigheid wordt opgemerkt als ik ze te lang blijf te bespieden. Ze kijken om. De jongen trekt rood, nog roder dan eerst, weg. Het meisje geeft me een ontspannen handgebaar en nodigt me uit om een blikje Red Bull te drinken. Hoewel ik energiedrankjes suikerhoudende rommel vind, besluit ik dat het aanbod weigeren niet zo beleefd is. Later praten we als een drietal over de pretentie en de zinloosheid van onze wetenschappelijke studies (in de regel zijn de bijvoeglijke naamwoorden van elkaar) en hebben het over de liefde. Ik benijd hun geraamte waarin het onderscheid tussen hem en haar volkomen vervaagd lijkt. Wetende dat mijn geraamte bestaat uit een enkelvoudige, schimmige ziel. Op de fiets terug overheerst vertedering; de dood houdt geen rekening met aantallen. Maar als ze je nu eenmaal treft, is het vast leuker om vergezeld te worden.

Chard van den Berg

(Foto: Jacqueline van den Boom)

Inspectie schade van de stuw bij Grave, 31 december 2016

Afgelopen 29 december vijf jaar terug vond nabij Nijmegen een bizar rivierongeluk plaats. De schipper van binnenvaarttanker Maria Valentine koos in vette mist op de Maas bij Grave de verkeerde ‘afslag’.

De bootman liet met maar 25 meter zicht de sluis onder de John S. Thompsonbrug rechts liggen. De volgeladen tanker ramde vervolgens links de stuw, die ernstig beschadigd raakte. De enorme klap die daarmee gepaard ging, werd gedempt door de dikke mist. Het schip dook drie meter naar beneden maar kwam desondanks ‘op zijn pootjes terecht’. Gelukkig waren er geen catastrofale menselijke verwondingen, maar wel sijpelde de Maas op haar weg naar zee tussen de oevers langzaam leeg. Weken na dit eindejaarsdrama lagen nog altijd woonboten met slagzij in het water. Scheepvaart op de rivier was absoluut onmogelijk. De reparatie aan de stuw en omgeving zou maanden in beslag nemen.

Op een gepast moment begin 2017 ging een Dukenburgs gezelschapje ook eens kijken tussen Heumen en Cuijk en ja hoor, wat een schade overal en wat een narigheid. Best onder de indruk reden ze via de A73 terug naar Dukenburg. De snelweg werd ter hoogte van Weezenhof verlaten. Vóór de Dukenburgse Peugeot reed een bruinige auto met een Duits kenteken. Maar waar je richting Dukenburg rechtsaf slaat, je zelfs vrij baan hebt, reed de Pruisische bestuurder pardoes rechtdoor. Een van rechts komende voiture werd volop in

de flank gepakt en kwam na een pirouette tot stilstand in de besneeuwde berm. Dankzij de airbags hadden chauffeur en bijrijder geen ernstige klachten, maar wel knikkende knietjes. De verlaten ‘Duitse’ auto stond intussen een eindje verderop in de berm steeds ernstiger te dampen. De schuldige bestuurder was meteen hulp gaan bieden, evenals de chauffeur van de Peugeot. Zijn wederhelft pakte de telefoon om 1-1-2 te bellen. Alleen politie met een brandblusser leek haar voldoende. Toch kwamen er prompt vijf dienstauto's ter plaatse, gevolgd door een ambulance en de brandweer. Omdat passerende automobilisten stuk voor stuk ook hun mobieltjes gebruikten om het ongeval te melden, werd de botsing met flinke blikshade en licht letsel enorm opgeschaald. Ook de fotograaf van *de Gelderlander* was snel ter plekke. Als zo'n botsing voor je neus gebeurt zijn mobieltjes een zegen. Zeker als het maken van foto's wordt overgelaten aan de hulpverlening en andere beroepsgroepen.

De pechvogel van een schipper werd overigens veroordeeld tot een boete van 1400 euro. Hij had wel alle geluk van de wereld dat zijn tanker de flinke lading aan benzeen niet verloor. De totale kosten van de reparatie aan de stuw bedroegen zeker 20 miljoen euro. Aan de normale restauratie van de Thompsonbrug zal overigens later dit jaar de laatste hand gelegd worden.

Tekst: Hette Morriën

Foto: Thea van den Heuvel, Wikimedia Commons

Peter Bekker

Onlangs, om precies te zijn op 2 maart, was Peter Bekker veertig jaar werkzaam bij Verhulst Casuals Herenmode in Winkelcentrum Dukenburg. Daarom ging de Dukenburger bij hem op bezoek.

Dit winkelcentrum werd geopend in september 1976. Toen kwam ook deze zaak er al, steeds op de huidige locatie. Peter zelf is hier dus werkzaam vanaf 1982.

Belangstelling voor mode

Als kind al had Peter belangstelling voor mode. Zijn opa en oma hadden een stomerij en kleermakerij aan huis. Opa voorspelde toen al: 'Die Peter gaat iets doen in de mode, mogelijk als couturier.' Aanvankelijk begon zijn werk toch in de horeca, maar het werken in de avonden en de weekenden vond hij niet prettig. Toen begon hij in de voormalige modezaak Nestormen aan de Augustijnenstraat. En in 1982 kwam dan dit huidige werk op zijn pad.

Plezier in het werk

Peter moet toegeven dat hij iedere dag met veel plezier naar zijn werk gaat. Gelukkig is hij ook zelden of nooit ziek. Hij heeft een prima contact met zijn werkgever, eigenaar Piet Hein Verhulst. Zo'n vier keer per jaar gaan zij er ook samen op uit om op beurzen nieuwe collecties te bekijken en te bestellen. Van zijn werkgever krijgt hij tevens veel vrijheid wat betreft de inrichting van de winkel. Dan lijkt het soms ook een beetje alsof deze van hem is. Peter vindt de winkel in het tussensegment passen, niet heel goedkoop maar ook niet extreem duur. Voorop staan kwaliteit van de producten en degelijke service. Gelukkig heeft men een flinke groep vaste klanten. In de loop van de tijd zijn klanten zelfstandiger geworden. Maar dan nog moet je als verkoper durven zeggen wanneer je iets minder geschikt voor een klant vindt. 'Klanten komen weleens terug als bij een kledingstuk na drie jaar een knoop loslaat. Maar er was ook een klant die met een broek van acht/negen jaar oud terugkwam. Deze was enigszins verbleekt. Uit coulance wilde die klant een nieuwe broek. Zo'n service is natuurlijk een brug te ver.' Over drie-en-een-half jaar mag Peter met pensioen, maar ... zo lang hij dit werk nog leuk vindt leeft hij daar niet echt naar toe.

Verbouwing/renovatie

De huidige aanpassing van het winkelcentrum is ongelooflijk ingrijpend. 'De meeste mensen hebben daar geen weet van of zicht op. Alleen al de asbestverwijdering heeft twee jaar in be-

'Ik heb nog alle plezier in mijn werk!'

slag genomen. Op het stuk tussen de bibliotheek en de supermarkt is al te zien dat de plafonds zwart worden. Dat oogt misschien niet zo fraai, maar op den duur komen daar witte bogen onder en ontstaat er een mooi zwart-wit-contrast.' Peter kan er sowieso niet goed tegen wanneer mensen alleen maar negatief praten over het winkelcentrum. Natuurlijk gaan er weleens winkels weg, maar dat is overal zo, in het centrum en ook in andere steden en dorpen. Peter gelooft niet dat dit met de (hoge?) huurprijs te maken heeft. Het mag duidelijk zijn dat winkels klanten nodig hebben en wanneer dat te weinig gebeurt is er geen droog brood te verdienen.

Verder moet men niet vergeten dat het winkelcentrum met maar liefst veertig eigenaren te maken heeft. Dus dan kost het tijd om een en ander voor elkaar te krijgen. Het is daarom even afwachten hoe alles concreet gestalte gaat krijgen. Peter heeft er alle vertrouwen in en blijft geloven in het winkelcentrum en is daar enthousiast over! Hij memoreert nog dat er in het begin geen kap op zat. Na een sneeuwbuï moest er voor de winkel eerst sneeuwgeruimd worden. De overkapping kwam tien of vijftien jaar na de opening.

**Tekst: Peter van Kraaij
Foto: Jacqueline van den Boom**

‘Het was de mooiste tijd van mijn leven’

Jan Stoter, Hans Waas en Toon Hermens over de geschiedenis van het jongeren centrum

Jongeren centrum Staddijk was veertig jaar lang een beeldbepalende voorziening in Dukenburg. Eind 1976 opende het zijn deuren, eind 2016 was het voorbij. In een serie praat de Dukenburger met mensen die een belangrijke rol hebben gespeeld. Gids in de serie is Wil van Cleef, zonder twijfel de bekendste medewerker van Staddijk.

Ze kennen elkaar een halve eeuw: Jan Stoter, Hans Waas en Toon Hermens. Jan is nu all-round beheerder bij de gemeente Nijmegen (sportparken en atletiekbaan), Hans is eigenaar van Zeilmakerij de Oversteek, Toon heeft een autobedrijf. In 1973 woonden Jan en Hans in Malvert. Een jaar later kwam Toon naar Dukenburg. Ze maakten deel uit van een groep van ongeveer zestig jongeren die bij elkaar

kwamen bij Groenen, de cafetaria in Winkelcentrum Malvert. ‘Wij waren rumoerige jongeren’, zegt Jan. ‘In de weekenden organiseerden we bromfietstochten vanuit Groenen.’ Ze wilden graag een eigen ruimte hebben. ‘De gemeente stuurde ons naar de oude boerderij in Meijhorst, maar dat werkte niet’, vervolgt Jan. ‘Pas toen wij dingen organiseerden, zoals disco, ging het lopen.’ Elke vrijdagavond konden ze terecht. Op zaterdag was er een andere groep. Dat ging niet goed samen, vertelt Toon. Er waren soms zware vechtpartijen.

Staddijk 37

De oude boerderij in Meijhorst moest plaatsmaken voor een zwembad en een wijkcentrum. De groep van Jan, Hans en Toon verhuisde tijdelijk naar Staddijk nummer 37. De

groep kreeg een nieuwe naam: JAD (Jongeren Activiteiten Dukenburg) werd Dujak (Dukenburgse Jongeren Activiteiten). Jan en Hans beslisten mee in de vergaderingen van Dujak en de beheerscommissie van Staddijk.

Staddijk 41

Na anderhalf jaar konden ze terecht in Staddijk 41. Op 1 december 1976 verhuisden ze. Het pand kreeg een eerste opknappbeurt. Wethouder Jan Massink en wijkagent Herman Wessing openden het op 23 april 1977.

Voor het eerste jaar had Dujak 15.000 gulden subsidie aangevraagd. De gemeente gaf slechts 5.000 gulden. Dujak weigerde vervolgens huur te betalen. Deze actie werd legendarisch. Ze is jarenlang doorverteld.

Dujak deelde het pand met andere organisaties, SOV Groot Dukenburg (sport- en ontspanningsvereniging), de WAO-soos en IVN. Dat ging niet goed samen. Uiteindelijk bleef alleen Dujak over. In het begin hadden ze alleen de beschikking over een café en een bovenruimte. Boven de toiletten in het café was een podium. De naam werd OJS Staddijk (open jongeren centrum). Jan en Hans waren vrijwilligers. Ze zaten in het bestuur. Op 15 november 1980 werd Staddijk 41 opnieuw geopend, nu door judoka Anton Geesink.

Verbouwing

Jan: ‘Daarna kwam er een grote verbouwing. Het binnendeel hebben we zelf gedaan. Er werd een achterstuk aangebouwd.’ Dat werd de plek voor het podium en filmavonden.

‘We hebben installatie aangeschaft’, vertelt Hans. ‘Daarna een nieuwe bar. In het begin hadden we disco-avonden. Die waren een gigantisch succes. Daar kwamen drie- tot vierhonderd man. Wij organiseerden van alles. We draaiden films. Die zaten op grote spoelen. Die haalden we bij de Nijmeegse Jeugdraad of de universiteit. Popbandjes traden op. Er waren barbecue-avondjes.’

Jan: ‘De eerste jaren waren we een randgroep-jongeren centrum. Het beheer viel onder de wijkcentra. Die konden ons niet handelen. We gingen na afloop vaak naar het wijkcentrum in Meijhorst om verder te drinken.’

Toon Hermens (links)

Jan Stoter (boven) en Hans Waas (onder)

Jan Stoter (boven) en Hans Waas (onder)

Toon, Hans en Jan vertellen de ene na de andere anekdote. Een voorbeeld: 'Ik zat in het leger', vertelt Hans. 'Ik nam een keer mijn mitrailleur mee en zette hem op tafel. De dames poetsten die.'

Andere manier

Na enkele jaren ging de gemeente op een andere manier jongerenwerk doen, vanuit de jongeren zelf. Jan Boeijen werd coördinator van JC Staddijk. Hij was de motor van die verandering. Hans: 'Het motto was "Onder hoge bomen groeit geen gras." Jongeren kregen niet de kans om te leren. Het gaat niet alleen om het eindresultaat, het gaat ook om de weg er naartoe.'

Er kwamen nieuwe voorzieningen, zoals een zeefdrukkerij. Tot diep in de nacht werden posters ontworpen. Er werd gesleuteld. Er was een doka om foto's te ontwikkelen. In het café waren thema-avonden. Jongeren deden aan

fitness en capoeira (Braziliaanse vechtdans). Cursussen werden gegeven. Er was ook een kinderhobbyplek.

Jan: 'We waren een erg succesvol centrum, vooral in hardrock/metal. Er waren twee oefenruimtes voor bands. We werkten samen met andere organisaties: Doornroosje, O42 en de HBO-soos. Gemeente Nijmegen, stichting pop Gelderland en stichting pop Nederland verstrekten subsidie.'

Er was een pr-groep die voor de nodige publiciteit zorgde, vooral van belang voor de concerten.

Muzikanten traden er op voordat ze bekend waren, maar ook toen ze dat wel waren. Enkele namen zijn Spargo, Frank Boeijen, Scene, Armand en Herman Brood. Metalbands die optraden waren onder meer Supultura, Sky-clad, Ice Earth, Moonspel, Tiamat, Annihilator, Laaz Rockit en Toxix.

Jan vervolgt: 'Er waren tachtig vrijwilligers van verschillende werkgroepen en natuurlijk een bestuur, die met z'n allen veel werk verzet hebben. We moeten ook alle stagiairs van verschillende opleidingen niet vergeten. Per jaar soms driekwart hbo/mbo. Ook mensen van de reclassering konden hier voor alternatieve straf terecht.'

Na verloop van tijd werd Jan jongerenwerker-beheerder, een betaalde functie. Dat is hij veertien jaar geweest. Hij woonde ook in het pand. Hans, Toon en Jan zijn tot ongeveer hun veertigste op Staddijk geweest, nu 25 jaar geleden. Ze kijken er met veel plezier op terug. 'Ik zal best nog wat vergeten zijn - het is ook alweer zo een tijd geleden - maar het was de mooiste tijd van mijn leven,' besluit Jan.

Tekst: René van Berlo

Foto's: Wil van Cleef en collectie Jan Stoter

Het Zegerspad, een historische eikenlaan

2006: het Zegerspad tijdens de schilderdag, viering 400 jaar Rembrandt

Centraal in Meijhorst ligt het Zegerspad, de historische eikenlaan van het voormalige landgoed Duckenburg die in maart 2016 op initiatief van bewoners een naam kreeg.

Met aan de noordkant het groene gras van Wijkpark Meijhorst en aan de zuidkant een strook sierbegroeiing van enige meters breed is het een laan waar de bewoners trots op zijn, onderdeel van ‘de royale groene ruimte in het middengebied’ door de Nijmeegse stadsarchitect Paul Hoeke beschreven als ‘essentieel voor Dukenburg (...) om ruimte te geven aan de nieuwe bewoners ... (om er te) wandelen en flaneren.’

Plezier

En het is een plezier om te wandelen op dit iets meer dan 200 meter lange Zegerspad, dat loopt van de 60/61^e straat naar Winkelcentrum Meijhorst en dat buurtbewoners soms *ons winkelstraatje* noemen. Dit drukt belopen pad van de wijk zal na het opleveren van de woningen van Hof van Nijmegen (voormalige HAN-locatie) nog drukker worden. Niet verwonderlijk, want de autoroutes naar het winkelcentrum via 60^e straat, Van Apelterenweg en 10^e-11^e straat, of via 60^e, 13^e, 12^e en 11^e straat Meijhorst zijn een kilometer of meer langer.

Verbinding met landhuis

Deze historische laan van het oude landgoed was de verbinding tussen het landhuis Duckenburg en de boerderij van de familie Zegers naar wie het pad is vernoemd. Hierlangs werden in de vorige eeuw de appeloogsten met paard en wagen afgevoerd. Een gebeurtenis verder terug in de tijd: op 7 juli 1702, tijdens de aanval op Nijmegen door de Fransen in de Spaanse successieoorlog, had generaal Marlborough met zijn leger van (volgens sommige schrijvers) 60.000 soldaten in Duckenburg zijn kamp opgeslagen. Een buurtbewoner vond op nog geen 100 meter van de laan een oude kogel die vermoedelijk uit die tijd afkomstig is. Maar toen waren de eiken in de laan nog niet geplant.

Geschiedenis

Het Zegerspad heeft ook een stukje geschiedenis in het nieuwe stadsdeel. De laan was onderdeel van de locatie van meerdere feestelijke wijkactiviteiten: de viering van 40- en 50-jarig bestaan van Duckenburg en van 400 jaar Rembrandt, de Dag van het Park in 2006, het jaarlijkse *Dit is Duckenburg*, de Nacht van de Ommetjes, de Sint Maarten-lampionoptocht.

Er werden fietslessen op het pad gehouden, de sponsorloop rondom wijkcentrum en kerk kwam hier langs. Minder positief waren de vuurwerkbrandjes bij de groenstrook tussen de laan en het zwembad en de brandstichtingen in de jongerenboerderij. Na diens sloop is hier in 2021 een supermarkt gekomen en het plein in Meijhorst waar het Zegerspad op uitkomt, is nieuw aangelegd.

Onderhouden

En het Zegerspad ... telkens weer blijkt, hoe moeilijk het is deze toch voor de wijk zo belangrijke bomenlaan netjes onderhouden te krijgen. Meerdere wegens ouderdom of stormschade gerooide bomen zijn pas na lang aandringen vervangen door jonge eikenboompjes, zodat de oude laanstructuur voor komende decennia behouden blijft. En met name de strook sierbegroeiing aan de zuidkant van de laan heeft te lijden van het hier ten onrechte toegepaste principe van *verbossing*. Hier botst de regel van *de buurten schoon houden* met de regel van *verbossing van groen*. Strijdige regels geven strijd, in dit geval tussen bewoners en gemeente. Niet alleen verdringt opschot de oorspronkelijke sierbeplanting, maar er liggen langs het kleine stukje pad: illegaal gedumpt groen- en grondafval afkomstig van het schoonmaken van de groenstroken op het nieuwe plein Meijhorst; een boomstronk, achtergelaten nadat een scheefgewaaide boom uit nood afgezaagd was, en drie boomstammen die enige jaren geleden zijn aangevoerd om achter het zwembad een doorgang voor auto's te blokkeren, een doorgang die al snel weer vrijgemaakt moest worden, onder andere voor de brandkraan langs het pad en waarbij de boomstammen, opzij getrokken, niet afgevoerd maar op de sierbegroeiing zijn gedumpt. En dat allemaal achtergelaten bij werk uitgevoerd in opdracht van de gemeente.

Binnenkort aangepakt

Van gemeentewege is intussen toegezegd dat de sierstrook onder de eikenbomen langs het Zegerspad samen met de rand van het nieuwe plein binnenkort aangepakt worden. Terwijl ik dit schrijf, midden februari, is met opschoonwerkzaamheden begonnen en een aantal oude sierstruiken komen al fris groen onder het verwijderde opschot te voorschijn. Maar de boomstammen, de boomstronk en de afvalhoop liggen er nog. Hopelijk worden die binnenkort afgevoerd. Mogen nu ook alle onderhoudsfouten uit het verleden gerepareerd en de sierbegroeiing in ere hersteld worden. Meijhorst is het waard.

Tekst en foto: Henk van Gaal

Hoe heeft corona de senioren onder ons getroffen?

Aangezien ik niet meer de jongste ben, volg ik uiteraard zeer geïnteresseerd de gevolgen van corona voor de senioren. Dat was vooral tijdens de beginfase door matig beleid niet al te best. Bejaarden- en zorginstellingen leken welhaast op sterfhuizen. Veel ouderen stierven in grote eenzaamheid zonder dat hun familie er bij kon zijn. Het drama dat zich afspeelde binnen de Nederlandse verzorgingstehuizen en hoe de rest van de samenleving hier op reageerde, kregen te weinig aandacht. Het werd een drama dat naar mijn idee sterk onderbelicht is gebleven. Daarna kwam nog de lockdownperiode waar veel senioren werden gemarginaliseerd en velen vereenzaamden en soms omkwamen door eenzaamheid en ellende.

Maar ook 2022 begon erg slecht voor de ouderen met een gebrekkig pensioen. De prijzen van voeding en brandstof schoten als een raket de hoogte in, de gemeentebelastingen op veel zaken stijgen. Van de kapper tot de horeca van vinyl tot chocolade, alles wordt door de inflatie duurder. Het inflatiespook in Nederland - een van de hoogste in Europa - waart rond vooral door gebrek aan lokale grondstoffen. De vrees van veel ouderen *oud is arm*, een geliefkoosde joodse uitdrukking, wordt geleidelijk aan realiteit. Dit is vooral zuur als men hard heeft gewerkt en een pensioentje bij elkaar heeft gespaard. Veel pensioenkasjes zijn in de jaren 90 leeggeroofd en nu verdampt bovendien veel van de koopkracht door de inflatie. Juist de gepensioneerden met een klein pensioen worden hard getroffen omdat zij geen inflatiecompensatie krijgen en geldelijk in armoede geraken, waartegen geen weerwoord is. Veel ouderen kunnen daardoor niet het budget rondkrijgen en moeten met nauwelijks genoeg rondkomen. Geen wonder dat veel mensen in Nijmegen naar Duitsland gaan voor benzine en boodschappen. Daardoor krijgen de kleine Nederlandse winkeliers, die het toch al moeilijk hebben door corona, nog een extra (genade-)klap. Mogelijk raakt Dukenburg sommige van deze winkeliers wel kwijt. Veel ouderen dreigden ook in de koude te zitten en zoals vroeger onderkoeld te raken en daarvan een flinke longontsteking op te lopen. In mijn jeugd jaren kwam dit nog vaak voor tijdens de crisis na de Spaanse griepperiode. Maar gelukkig hebben we dit jaar tot nu toe geen Elfstedenvinter gehad.

Ook de huisvesting van senioren wordt een probleem. Gelukkig dat de Orangerie is herbouwd en nu *Het Gouden Hart* heet. Het

opgeknapt pand ziet er inderdaad piekfijn uit, zoals ik bij een kort bezoek kon vaststellen. Het beheer van dit seniorencomplex is in handen van de (buitenlandse) beursonderneming Korian die in Nederland Het Gouden Hart als naam voert en in ons land heel wat zorgcomplexen met een zekere luxe voor ouderen exploiteert. Dit complex is zeker een aanwinst voor ons stadsdeel, maar voor wie? Alle waar naar zijn geld. De huurprijzen liggen tussen de 2000 en 3000 euro per maand. Hoewel deze huur wellicht zeer verantwoord is, weet ik nauwelijks mensen die een dergelijk bedrag maandelijks te spenderen hebben. U wel? Ik niet.

Erger vind ik nog de nieuwbouwplannen in Weezenhof waar boven het winkelcentrum circa 115 wooneenheden worden gepland. 77 hiervan hebben slechts 50 vierkante meter oppervlak en krijgen geen balkon. Ze zijn rond een binnenplaats gelegen. Vanaf de galerij kan men in de diepte kijken. Veel mogelijkheden om van het zonnetje te genieten zijn er niet.

Ben ik blij dat ik daar niet hoeft te wonen. Wanneer ik de laatste jaren van mijn leven daar zou moeten doorbrengen dan had ik het gevoel in een gevangenis te zijn ondergebracht, zonder de faciliteiten die gevangenen in een echt huis van bewaring tegenwoordig hebben. Ik ben blij dat ik nog in mijn doorzonrijtjeshuis woon. Wanneer ik mijn laatste dagen in een dergelijke 50 vierkante meter wooneenheid zou moeten slijten dan wensde ik geen 93 jaar te worden.

Janwillem Korten

(Foto: Jacqueline van den Boom)

Hart van goud

Toen enkele jaren geleden de laatste bewoners uit *de Orangerie* in Malvert vertrokken en de leiding het licht had uitgedaan, hielden veel Dukenburgers hun hart vast. Wát zou er gaan gebeuren met het grote pand waar je vanuit de gezamenlijke recreatiezaal uitkeek op de doorgaande weg en op het pleintje waaraan meerdere winkels en de supermarkt Jumbo gevestigd zijn?

Je kon binnen in de Orangerie ter kerke gaan in de ruimte met het glas-in-loodraam van de hand van Ted Felen*). Waar een bewoner eens een stoel zo stevig verschoof dat het kunstwerk werd beschadigd. Kom je nu in deze royale ruimte op de begane grond in de vernieuwbouwde Orangerie, dan zijn alle oude sporen uitgewist. Dit geldt absoluut nog meer voor de etages met wooneenheden. Van eerdere kamertjes werden twee- tot driemaal ruimere studio's en appartementen gemaakt, voorzien van pantry of complete keuken en allemaal met een ruime badkamer. Franse balkonnetsjes overal. Een goeddeels overdekt terras bij hoekappartementen vindt men op de hogere etages. De duurste huurappartementen beschikken over een berging en een inloopkast. Eveneens belangrijk: er is vloerverwarming en -bedekking naast cv-radiatoren. De ramen zijn van dubbel glas voorzien en gestoffeerd. Hoeveel vierkante meter studio of appartement te bieden hebben, wordt u graag ter plekke of via mail of telefoon meegedeeld.

Metamorfose

Nog even terug naar het recente verleden. De Orangerie liep leeg, er werden bouwhekken omheen gezet en er werd begonnen met

José en Miranda, bediening, en kok Dave

een metamorfose. Geruchten in het stadsdeel maakten er een asielzoekerscentrum van, of huisvesting van studenten, later weer een gewoon bejaardenhuis. Enige tijd leek de verbouwing volkomen vastgelopen, totdat er ineens schot kwam in de zaak. Je zag het pand opknappen tot een eigentijds bouwwerk, de tuin voor, opzij en achter ook. De internationale organisatie Korian zat als eigenaar de aannemers achter de broek. In oktober 2021 kon nieuw personeel worden aangetrokken en de rode loper symbolisch uitgerold voor toekomstige bewoners. Woonzorgcomplexen zoals de oude Orangerie in een nieuwe warme mantel vind je in Spanje, Italië en België, maar alleen hier heet het pand voortaan *Het Gouden Hart*. Het inmiddels gevormde team ging aan het inrichten. Ga je door de hoofdingang naar binnen en linksaf naar de recreatieruimte dan bevind je je in de *Petit Orangerie*. Een smaakvol en warm aangeklede (eet-)zaal met grote planten voor veel ramen, grenzend aan een hy-

permoderne professionele keuken, waar Dave de scepter zwaait over potten en pannen, met hulp van onder anderen José en Miranda. Hier worden de buffetten en andere heerlijkheden vervaardigd. Op een stukje vloer van deze keuken stond eerder de biljarttafel, voor wie zich de oude Orangerie herinnert. Achter de keuken is de lounge – ook hier veel groen en ramen – omgedoopt tot *het Hart*, terwijl weer een andere grote kamer *het Haardje* genoemd wordt. Hier wordt op de dinsdagochtend onder leiding van Fyfit-medewerkers aan 'bewegen' gedaan. Op de eerste dag dat dit met bewoners kon plaatsvinden was er gebak. Nog niet alle bewoners die in februari 'inhuisten' deden mee. Maar aan het gezelschap dat er actief met elkaar kennismakte werd gevraagd hoe ze hun nieuwe onderdak beleven. Op één senior na, die liever terug ging naar zijn oude huis, was iedereen lovend. 'Heel erg goed alles, zoals het is geregeld en wordt uitgevoerd', vond de zus van Katja die in de cliëntenraad zit. 'Ik kom uit Limburg, maar hiervóór uit Groningen. Omdat hier meer familie woont, ben ik hierheen gekomen.' Erika Hermans, de locatiemanager, vertelde al dat de bewoners van de eerste vijftien appartementen overal vandaan komen. Jazeker, ook uit de naaste omgeving. Dat bleek toen Jopie Kregting, een doorgewinterde Dukenburgse, vertelde: 'Tien weken geleden dacht nog geen haar op mijn hoofd eraan om hier te gaan wonen. Totdat er de open dag was en ja, nu geniet ik hier enorm. Ik woonde aan de overkant, hè!' Groter contrast in eerdere woonadressen dan tussen Jopie en de Limburgs-Groningse is niet te bedenken. Activiteitenbegeleidster Maria Lam – eerder werkzaam bij Deel de Dag Dukenburg – noemde haar huidige werkzaamheden een ontdekkings-tocht. Zo leert zij de bewoners steeds beter kennen tijdens uiteenlopende gesprekken. Ook door samen kranten te lezen en daarna over het

Vanaf bovenste verdieping mooi zicht op Dukenburg

Jopie Krechting heeft tussen de verhuisdozen haar draai al gevonden

nieuws te filosoferen ... verder tijdens andere activiteiten die worden aangeboden. Het gezelschap verheugde zich deze lente-achtige ochtend al op het gebruik van de tuin, waar je kunt genieten van onvermoeibaar spelende kinderen op de speelweide bij gymzaal en basisschool, zonder enige overlast. Bewoners kunnen uit het bestand van 64 appartementen zelf kiezen of ze aan de achterzijde met uitzicht op deze kinderwereld willen resideren, of juist aan de voorkant met de levendigheid van het alledaagse verkeer. Voor de vitale bewoners is er ruime parkeergelegenheid voor de deur en de Brengbushaltes staan op korte loopafstand. De residentie is absoluut geen gesloten instelling. Bewoners en personeel beschikken over een druppel om naar binnen te kunnen, want de buitendeuren zomaar open laten is iets uit het verleden. Toch zijn bezoekers van harte welkom. Op termijn zelfs in de lounge en de Petit Orangerie van het huis, aan de horecavergrunning hiervoor wordt gewerkt.

Het huren en de zorg

Toen de Gouden Hart-huurtarieven in Dukenburg bekend werden, was er behoorlijk commentaar. 'Zoveel geld kan ik niet ophoesten', klonk het vrij algemeen onder de vergrijzende bewoners. Maar als Erika uitlegt dat er drie soorten gelijkvloerse inpandige woningen te huur zijn tegen een tarief waarin zijn inbegrepen: verzekeringen, servicekosten, alarmering, alle maaltijden, koffie, thee en frisdrank, dan is een rekensom verhelderend. Ook de was wordt inclusief gedaan, maar een eigen wasmachine is prima. Er is verder een diëtiste, er zijn kelderboxen, er is fysiotherapie mogelijk en met Miriam Stoks van de Zuider Apotheek bestaat een kort lijntje. Er kunnen logés gehuisvest worden, die ook te eten en te drinken krijgen tegen een redelijk bedrag. Bewoners en gasten worden gestimuleerd in Petit Orangerie de maaltijden te nuttigen, alleen of samen met anderen aan tafel. Huisdieren zijn in overleg welkom, maar hiervoor is men wel helemaal zelf verantwoordelijk. Wat de huiselijke sfeer eveneens ten goede komt, is dat het team en de bewoners elkaar bij de voornaam aanspreken. Maar ook hier tellen de eigen meningen van bewoners zeer zeker mee. Eigen beslissingen

Erika ontvangt ons bij een foto van de Waalstad

betreffen vooral de zorg die geleverd wordt op basis van de indicaties VPT 4, 5 en 6 en ZVW. Wie alles wil weten over verzekerde zorgonderwerpen kan eenvoudig (een naaste laten) googelen met de afkortingen ZVW (Zorgverzekeringswet) en VPT (Volledig Pakket Thuis). Belangstellenden kunnen uiteraard een bezichtiging aanvragen, graag zelfs. Ook voor de brochure en overige vragen: 085 808 70 20 (klantcontactcentrum) / info@hetgoudenhart.nl. Nota bene: mocht een echtpaar al inwonend zijn en één van beiden laat de partner achter, dan kan de achtergebleven hij of zij gewoon blijven wonen.

Opening

Dan is er de officiële opening gepland op donderdag 31 maart in het bijzijn van wethouder Grete Visser. Vooraf is er nog een open dag op donderdag 17 maart. De redactie van dit wijkblad raadt belangstellenden aan een uitgebreid kijkje te nemen om zich heel goed te laten informeren over alle mogelijkheden in Het Gouden Hart. Het enthousiasme van de medewerkers die de redactie sprak en tegen-

De flyer voor gymnastiek is al klaar voor de nieuwe bewoners

kwam, zoals de technische mannen die nog druk aan het sleutelen waren aan de puntjes op de i, verwarmt het zorgcomplex als een heerlijke mantel vol liefdevolle zorg en aandacht. Zoals Jopie opmerkte: 'Er moest wel even goed gerekend worden, maar ik vind het hier fantástisch!'

*) Het kunstwerk is terug te vinden in de Ontmoetingskerk voorbij de doorgang naast de Mariakapel.

Tekst: Hette Morriën. Foto's: Peter Saras

Op elke verdieping is een hoekwoning met groot balkon

Kom je mee ‘wachten’?

Er is geen woord dat we de afgelopen tijd zo vaak oefenden als *wachten*. We wachten op het einde van de coronapandemie of op het einde van de maatregelen. En we hebben lang gewacht op de vaccinaties, die weer enige bewegingsvrijheid gaven. We wachten op uitgaan, het nachtleven, vakantie, als het kan.

Wachten doen we niet alleen vanwege corona. Voor de Voedselbank wachten mensen in de rij tot ze het wekelijkse voedsel krijgen. In de azc's en daarbuiten wachten mensen op een – tijdelijke – verblijfsvergunning. De slachtoffers van de toeslagen-affaire wachten op een goede afhandeling. Het is een vorm van gedwongen wachten. We leerden wachten vanwege het leven zelf: wachten tot het kind groeide in onze levens en lichamen, of – tegenovergesteld – wachten tot de ziekte, de kanker, verdween uit ons lichaam. Of we wachten op de dood, aan het bed van een ander, soms in innerlijke vrede, dan weer in bange vermoedens.

Soms kunnen we goed wachten, in stilte en overgave. Soms is het ongemakkelijk en zijn we ongeduldig.

De Ontmoetingskerk organiseert een reeks programma's rond het thema wachten, van begin februari tot half april, Pasen. We tonen films. Er zijn tweewekelijks creatieve ontmoetingen, waarin we ervaringen van wachten verkennen. Er is poëzie en muziek. We diepen de thema's uit vanuit filosofie en levensbeschouwing. In de zalen van de kerk is de fototentoonstelling *het Wachten* van Edwin Venema.

Als je alleen moet wachten is het erger. Kom je mee *wachten*?

Trees Versteegen

(Foto: Martien van Schaik)

Zie voor het programma:
www.ontmoetingskerk.net

Hotelplannen bij sauna de Berendonck

De gemeente Wijchen is gestart met de plannen voor de bouw van een hotel bij de sauna die enkele jaren geleden gebouwd is bij recreatieplas de Berendonck.

Het hotel zal grotendeels gebouwd worden bovenop de parkeerplaats van de sauna (zie de foto). Het verlies aan nog meer groen in de Berendonck zal daardoor beperkt zijn, zo verwacht de eigenaar Leisurelands.

Overleg

De komst van de sauna ging niet zonder slag of stoot. Om het belang van het groen en de dieren te waarborgen vochten bewoners- en milieugroepen in het verleden de komst ervan aan tot de hoogste bestuursrechter: de Raad van State. Dit wilde Leisurelands deze keer voorkomen. Daarom werd nu al in een vroeg stadium overleg gevoerd met het Instituut voor Natuureducatie (IVN), de Vereniging Natuur & Milieu Wijchen en de Vogelwerkgroep Nijmegen. Vanuit de hoek van deze organisaties zal nu geen bezwaar gemaakt worden.

Compensatie

Ter compensatie zou een extra bloemenweide worden ingezaaid. En voor elke gekapte boom worden er twee bomen teruggeplaatst, zo is toegezegd. Over de gevolgen voor kleine marterachtigen als bunzing, hermelijn en wezel wordt vermeld dat er nog een afzonderlijk onafhankelijk onderzoek komt voordat het bestemmingsplan definitief kan worden goed-

gekeurd. Op dit moment is dat onderzoek nog niet gedaan.

Tunnel

Het hotel zal via een tunnel verbonden worden met de sauna, zodat mensen gewoon in hun badjas vanuit hun hotelkamer naar het wellnessgedeelte kunnen lopen. Er komen twee restaurants in het hotelgedeelte. Daarvan zal er een een à la carterrestaurant zijn specifiek voor de hotelbezoekers. Daarnaast komt er een luxe restaurant in de hoogste prijsklasse dat zich richt op bezoekers van elders.

Verkeer

De verwachting van de exploitant is niet dat de komst van het hotel met de extra restaurants voor meer verkeer zal zorgen. Er zal wel meer personeel gaan werken en ook het aantal bezoekers neemt toe. Gesteld wordt echter dat er minder dagjesmensen zullen komen en meer klanten die een nachtje blijven slapen. Daardoor zou het aantal verkeersbewegingen per dag uiteindelijk niet toenemen of zelfs iets gaan dalen.

Leisurelands werkt trouwens ook nog aan een plan om meer evenementen buiten te gaan organiseren in de Berendonck. Wat die plannen precies gaan inhouden is nu nog niet bekend. Hiervoor komt een afzonderlijk bestemmingsplan.

Tekst en foto: Toine van Bergen

Onderhoud Talis-laagbouw in Meijhorst

OPINIE

Beter op orde?

Inmiddels zijn er al enkele huizenblokken waar de onderhoudswerkzaamheden klaar zijn. Die werkzaamheden bestaan uit schilder- en voegwerk, bewerken van de spouwisolatie en het vervangen van panlatten en dakpannen. Daarna komt er nieuwe isolatie aan de binnenkant van het dak.

Zagen we in Aldenhof tot het laatst toe bewoners door rammelende afspraken lang in de verhuismodes zitten met kamers vol dozen en andere spullen, hier lijkt de organisatie beter op orde. Natuurlijk moeten aanpassingen in de planning vergeven worden wanneer de weergoden weer eens tegenwerkten. In de winter moet hier wel rekening mee gehouden worden.

Kijken op zolder in de modelwoning

De redacteur ging kijken in de *modelwoning* en kreeg net als in Aldenhof een nette strakke dakbekleding te zien. Het was stormachtig die dag en daar merkte je inderdaad op deze zolder weinig van. Maar het is twijfelachtig of deze (te) dikke isolatie merkbaar zal zijn in de stookkosten. Isolatie deskundigen geven aan dat deze toch al goed geïsoleerde huizen met betonnen vloeren niet te vergelijken zijn met de woningen in Aldenhof, die houten vloeren hebben en waar de zoldervloer niet de hele verdieping afdekte. We gaan dit de komende jaren monitoren.

Ook mensen die nu een groot dakraam hebben worden sterk benadeeld omdat ze, tenminste als dezelfde regels gehanteerd worden als bij het vernieuwen van de daken in Aldenhof, een kleiner standaarddakraam terugkrijgen. Bij de Meijhorsthuizen wordt kennelijk nog meer bezuinigd, want de vriendelijke mevrouw van onderhoudsbedrijf Quadrant, die ons rondleidde, vertelde dat er standaard maar één dakraam wordt geplaatst. Dit is voor velen onaanvaardbaar en klopt ook niet met eerdere toezeggingen.

Minder toegankelijk

Grotere zorg zal toch de nieuwe zoldertrap zijn die men wil plaatsen. Deze is veel te steil en ronduit gevaarlijk voor oudere huurders. Het

Inhijzen dakdeel

Beklede zolder

ziet er naar uit dat deze mensen straks niets meer aan hun zolder hebben. Is dit de volgende verkeerde keuze die men hier maakt? Het project startte al niet te best met een brief die veel weerstand opriep. En helaas is de negatieve spiraal die te horen is in contacten met bewoners en te lezen via sociale media niet geheel gestopt. Nog werk voor de corporatie dus.

Hulp met afbreken

Wel is de woningcorporatie behulpzaam met afbreken van wanden die geplaatst waren om extra kamers te creëren. Bij ouderen die hun problemen geuit hadden komt nu een extern bedrijf de zolder klaarmaken voor de isolatieklus. Ook worden op zolder geplaatste wasmachines tijdelijk een verdieping lager gebracht en na de isolatiewerkzaamheden weer teruggeplaatst.

Ook kunnen er grote kasten op zolder blijven staan en is er ruimte voor andere grote en zware dingen. Dit omdat er op deze grotere zolder dan in de Aldenhofhuizen meer plek is om de grote isolatiepakketten neer te zetten op het moment dat het dak open is. Dat is de hoofdreden waarom men de zolder leeg wil hebben,

Steile trap

want dat scheelt veel tijd en is via het trapgat erg moeilijk.

Wordt vervolgd

We gaan het ook in de volgende nummers van de Dukenburger volgen. Zowel deze redacteur als de isolatie deskundige die we om hulp gevraagd hadden verwachten niet meer teruggebeld te worden na het berichtje van juni 2021 waarin dat beloofd werd. Hoefte ook niet, er is inmiddels van allerlei kanten genoeg input om hier uitgebreid over te schrijven. Wordt vervolgd.

Tekst en foto's: Peter Saras

Toch actie renovatie Meijhorst-maisonnettes?

We hebben, zoals in het artikel van de vorige Dukenburger al aangegeven, woningcorporatie Talis uitgenodigd voor een reactie. Er was zelfs extra tijd gemaakt over de deadline heen voor een gesprek maar we hebben helaas nog geen reactie gekregen. Daarom houden we het nu bij de brief die de bewoners van de maisonnettes hebben gekregen. De belangrijkste feiten uit die brief:

1. Eind van dit jaar start van de werkzaamheden

Volgens deze brief van Talis aan de bewoners van de maisonnettes wil de woningcorporatie eind 2022 beginnen met onderhoud:

‘We streven ernaar om eind dit jaar te starten met de werkzaamheden. De komende maanden werken we het onderhoudsplan uit. Het oplossen van schimmelvorming, tocht en het opfrissen van de entrees zullen we zeker gaan oppakken. In het najaar informeren we u over de precieze werkzaamheden en de planning’, aldus de brief.

2. Mogelijk bezoek aan de maisonnettes

In dezelfde brief van de woningcorporatie Talis wordt aangekondigd dat bewoners mogelijk bezoek krijgen: ‘Misschien komen we bij u langs. We hebben de buitenkant van de woningen onderzocht. De volgende stap is dat we de binnenzijde van de woningen onderzoeken. Hierbij hebben we uw hulp nodig. Een medewerker van aannemer Quadrant zal een aantal mensen benaderen met de vraag om binnen te kunnen kijken. U ontvangt hierover bericht. Mocht deze medewerker bij u langskomen, dan is het fijn als u mee kunt werken.’

3. Gesprekken met acht bewoners

Eveneens kwam in de brief aan betrokken bewoners naar voren dat met hen gesprekken zijn opgestart:

‘Half januari gingen wij met acht bewoners van de maisonnettes in de Meijhorst in gesprek. De aanleiding voor het gesprek was een brief met klachten over de woningen en de woonomgeving die wij vorig jaar ontvingen. Deze bewoners is er veel aan gelegen om prettig te wonen. Wij hebben waardevolle inbreng gekregen over deze woningen. We bespraken vragen over schimmelvorming, tocht, natte ramen, lekkages en onaantrekkelijke trappenhuisen. We hebben de klachten bij een aantal woningen bekeken. Dit inzicht in de klachten gebruiken wij bij het onderhoud’, aldus de Talisbrief.

Inspectie in mei 2020

Reactie Talis

4. Verdere gesprekken over leefbaarheid

Talis geeft verder aan eind februari of begin maart met dezelfde acht bewoners verder in gesprek te gaan over de woonomgeving.

Als andere bewoners bij deze gesprekken aanwezig willen zijn, kunnen ze dat melden. In ieder geval worden alle betrokkenen op de hoogte gehouden van de uitkomsten van de gesprekken. Ook wordt er met de gemeente gesproken.

Stormschade op 18 februari

Ondertussen bleek de noodzaak van onderhoud weer tijdens de storm Eunice op vrijdag 18 februari. Er waaiden met donderend geraas weer grote stukken van de dakomlijsting af en kwamen op balkons.

Koffiemomenten in wijkkantoor Meijhorst

Wel was op woensdag 16 februari een eerste koffiemoment met bewoners bij het wijkkantoor Meijhorst 22-18. Een poging om meer in contact te komen met de bewoners en beter te communiceren. De eerste bewoners zijn nog zeer afwachtend op wat er gaat gebeuren. Het vertrouwen is laag. Op cosmetische aanpassingen zit men niet te wachten. Wijkbeheerder Sam Bogers, die zich inzet voor de leefbaarheid, heeft hiervoor extra menskracht ter beschikking gekregen. Samen willen ze de koffiemomenten regelmatig laten terugkeren. Vanuit de gedachte dat uitleg en goed communiceren cruciaal zijn bij dit soort problemen. Voor coronatijd waren er de 50 kopje koffie-bijeenkomsten al op meerdere plekken in Dukenburg. De Dukenburger heeft hier, in samenwerking met onder andere woningcorporatie Talis, al eerder aandacht aan geschonken.

Tekst: Peter Saras en Toon Kerssemakers

Foto: Peter Saras

De Doekenborg krijgt een nieuw leven

Al meer dan tien jaar ligt het voormalige verpleegtehuis de Doekenborg er verwaarloosd en verpauperd bij. Zowel in het gebouw zelf als in de ernaast gelegen aanleunwoningen wonen alleen enkele jongeren op antikraakbasis.

Het wachten leek op het moment dat de sloopkogel erin zou gaan. Maar tot verrassing van velen krijgt het gebouw toch een nieuw leven.

Woonzorg Nederland, de eigenaar van het gebouw, is in zee gegaan met bouwfonds gebiedsontwikkeling BPD. Dit fonds werkt ook mee aan de renovatie van Winkelcentrum Dukenburg. Het gebouw wordt nu niet gesloopt maar gerenoveerd en krijgt een nieuwe bestemming voor een gemengd publiek.

Jongeren en ouderen

Uit uitgebreid onderzoek zou gebleken zijn dat er ruimte is voor tachtig tot honderd woningen. Woonzorg Nederland gaat veertig tot zestig appartementen bouwen voor senioren. Maar daarnaast wil BPD koopwoningen en mogelijk ook huurwoningen 'in het middensegment' bouwen voor jongere bewoners. Het gezamenlijk persbericht van BPD en Woon-

zorg Nederland meldt dat nu eerst een stedenbouwkundige verkenning gemaakt gaat worden in samenspraak met de gemeente.

Woonzorg en BPD

Edmé Kooistra van Woonzorg Nederland over het project: 'Wij werken vaker samen met BPD in projecten waarin wij streven naar nieuwe inclusieve woonvormen. Een mix van koop- en sociale woningen, een menging van leefstijlen en leeftijden waardoor binnen zo'n project een gemeenschapsgevoel ontstaat.' Als de plannen in overleg met de gemeente nader zijn uitgewerkt zal er zeker ook overleg met de buurt plaatsvinden, zo geeft hij aan.

Henny Schimmel van BPD geeft aan dat ook onderzocht zal worden of de voormalige gemeenschappelijke ruimte op de begane grond van de Doekenborg mogelijk een daghoreca-functie kan krijgen.

De Dukenburger zal dit project met belangstelling blijven volgen. Het kan zeker bijdragen aan een beter leefklimaat en grotere sociale samenhang in de wijk Aldenhof.

Tekst en foto: Toine van Bergen

Klantenservices

Een van de grootste plagen zijn klantenservices die hun uiterste best doen ons niet aan de telefoon te krijgen als we een probleem hebben. En dan toch het lef hebben een bandje te laten draaien met: 'Waarmee kan ik u van dienst zijn?'

Het leek zo mooi: de zon scheen terwijl er regen was voorspeld. Ik wilde maar één ding: smartphone pakken, naar buiten gaan en foto's maken. Mijn smartphone had helaas andere plannen. Scherm op zwart. Niet naar buiten, maar thuisblijven en de klantenservice bellen. Toen begon de echte ellende. De klantenservice had een nieuw telefoonnummer. Dat ontdekte ik pas nadat ik tevergeefs een lijst met veel voorkomende problemen had afgewerkt. Uiteindelijk kreeg ik 'contact.' Dat wil zeggen met een bandje: 'Door corona zijn de wachttijden langer dan u van ons gewend bent. Wij vragen uw begrip hiervoor. Uw wachttijd bedraagt veertig minuten.' Ik kon chatbox Jamie raadplegen, wanneer ik niet zó lang wilde wachten. Zuchtend dus naar Jamie. Helaas herkende die niet 'mijn telefoonscherm blijft zwart.' En verbrak meteen de verbinding. Na nog een paar keer uitproberen, gaf ik het op. Ik kwam geen stap verder.

De volgende dag naar de markt, waar een reparatiekraam stond. Naar Mahmoud, een oudere rustige man. Op 'mijn telefoonscherm blijft zwart' reageerde hij kort met: 'Oké. Kom over een uurtje maar terug.' Na een uur overhandigde hij mij inderdaad een springlevende smartphone. 'Batterij zat een beetje los.' Aan een paar woorden had hij genoeg gehad om het probleem op te lossen. Betalen mocht ik niet. Ik kocht wat extra oplaadsnoertjes en ging blij naar huis.

Mahmoud wilde niet van dienst zijn. Hij wás van dienst! Daar kunnen die klantenservices nog heel wat van leren. Dacht ik zo.

PS: mijn smartphone is nog steeds springlevend. Mijn oor tettert nog steeds na van dat NL-stormalert...

Toon Kerssemakers (Foto: Huub Luijten)

Vanwege het veertigjarig bestaan van zwembad Dukenburg beschrijft toenmalig manager Wil Rengers in een serie de geschiedenis van dit bad.

Trots

Trots was men op het binnenhalen van het zwembad keurmerk (zie vorige Dukenburger van februari 2022) en het team ging er voor om het waar te maken. Na bijna 28 jaar was Sportfondsenbad Dukenburg niet meer weg te denken uit dit stadsdeel. In 2006 was het zwembad een bijzondere plek in de samenleving waar, naast zwemmen, men elkaar ontmoette. Veel bezoekers minimaal één keer per week, maar deelnemers aan de aquasportlessen zelfs vaker. Hier zijn zelfs vriendschappen uit ontstaan.

Het na afloop van de les bij elkaar komen en met een (gratis) kopje koffie/thee gezamenlijk 'bijpraten' werd door veel deelnemers op prijs gesteld. De lesgeefster was hierbij ook aanwezig. Daardoor ontstond een band tussen lesgroep en lesgeefster. Veel deelnemers, grotendeels van het vrouwelijk geslacht en senior, kozen vaak voor een vaste lesgeefster omdat er een 'klik' was.

Buiten de reguliere lessen om werden ook activiteiten georganiseerd die zorgden voor een gevoel van betrokkenheid tussen lesklant en zwembad. Twee medewerkers waren hiervan de initiatiefnemsters. Naast de jaarlijkse triatlon en kerstlunch ging men soms naar de bowlingbaan in plaats van les in het water. Men kon wel kiezen: zwemmen of bowlen. Velen kozen het laatste.

Actueel houden van

Het actualiseren en verfijnen van het zwemactiviteitenrooster bleef een aandachtspunt bij het zwembadteam. Vragen vanuit de bezoekersgroepen werden altijd bekeken of ze uit te voeren waren. Zo is de zweminstuif op maandagmorgen ontstaan bij aanvang van het nieuwe zwemseizoen 2007/2008. Dit hield in dat een uurtje zwemmen veranderd werd in de hele ochtend, inclusief gebruik van de sauna. Voor de liefhebbers was het mogelijk een les Aqua fifty-fit te volgen, voor het verbeteren van de conditie. Dit alles zonder prijsverhoging. Voor de jongste bezoekers was er baby-puterzwemmen en JIP's waterwennen. Hierbij konden ouders hun kind laten wennen aan het zwembad in aanloop naar zwemles.

Helaas bleek dat bij het puterbadje de omgevingstemperatuur niet ideaal was. Er was daar

altijd een koudeval, waardoor de allerkleinsten te hard afkoelden. Dit probleem viel technisch niet op te lossen. Wanneer ouders met hun kind gebruik wilden maken van deze activiteit werd geadviseerd dat men ook de mogelijkheid had bij een van onze andere accommodaties binnen Sportfondsen Nijmegen mee te doen. Een eerlijk en klantvriendelijk advies dat op prijs werd gesteld.

Inmiddels konden kinderen vanaf vier jaar elke dag terecht voor zwemles. Ook voor andere doelgroepen, zoals volwassenen, (ex-) hartpatiënten en allochtone vrouwen, was het mogelijk zwemles te krijgen.

Voorbeelden van folders

Chloorlucht

De lucht in een zwembad stond bekend als niet prettig. Het 'stonk' altijd naar chloor. In elk zwembad waar je kwam hing dezelfde indringende geur. Zwembadbezoekers hadden altijd het idee dat teveel chloor was toegevoegd. Maar in werkelijkheid was te weinig chloor gedoseerd en kwam dit door de hoeveelheid 'gebonden chloor' in het water. Dit is chloor dat vuil in het water afgebroken heeft. Hoe meer daarvan in het water aanwezig is, des te groter zal de onaangename chloorlucht zijn. Tevens zorgt het voor irritatie aan slijmvliezen en ogen.

Om van dit euvel af te komen werd in Sportfondsenbad Dukenburg een nieuwe methode voor zuivering van het zwembadwater in gebruik genomen. Voortaan zou het zwembadwater gedesinfecteerd worden door middel van een zoutelectrolyse-installatie. Daarbij wordt met

natriumchloride, keukenzout, de benodigde hoeveelheid chloor ter plaatse aangemaakt.

Sportfondsenbad Dukenburg was het eerste zwembad in Nijmegen met een dergelijke installatie. Voordeel om op deze manier te desinfecteren is dat zwemmers direct merken dat er minder chemicaliën gebruikt worden dan op de traditionele manier met chloorbleekloog. Minder irritatie aan slijmvliezen en ogen was daarvan het gevolg. Ook de vieze chloorlucht was nauwelijks nog aanwezig. Om misverstanden te voorkomen: het zwembadwater smaakt niet zout. Uit onderzoek bleek dat carapatiënten zich beter voelden in water dat op deze manier gezuiverd wordt. Andere voordelen bij deze manier van chloor maken is dat alleen de juiste hoeveelheid die nodig is aangemaakt wordt. Hierdoor zijn milieu- en veiligheidsrisico's geminimaliseerd.

Dankzij deze nieuwe techniek was het transport met grote vrachtwagens door de wijk en opslag van gevaarlijke chloorproducten verleden tijd. Sportfondsenbad Dukenburg was hiermee weer een stukje milieuvriendelijker.

Zoutelectrolyse-installatie

Voorraad zout

Tekst: Wil Rengers

Foto's: zwembad Dukenburg

Gearresteerd in de trein naar Wijchen

Joodse oorlogsslachtoffers

David Salomon Gersons

Afgelopen mei verscheen het boek *Voor Joden verboden. Hoe de Joodse gemeenschap uit Nijmegen verdween 1940-1945* van de hand van stadgenoot Frank Eliëns. In de *de Dukenburger* nemen we enkele van de geschreven portretten uit zijn boek op, besteden wij aandacht aan een aantal levensgeschiedenissen van Joodse Nijmegenaren en Joden die in Nijmegen ondergedoken waren of wilden onderduiken en het slachtoffer werden van het nazibewind. Dit keer staat David Salomon Gersons centraal.

Van links naar rechts Hermann Gersons, Henriëtte Gersons-Daniel, haar man David Salomon Gersons, Josephine Gersons-van Hove en Roedolph Jacob Gersons, circa 1932.

De geboren en getogen Tielenaar David Salomon Gersons woonde aan de Heiligestraat 7 in Tiel. Bij de weduwnaar woonde vanaf het begin van de oorlog zijn in Duitsland geboren huishoudster Anna Wiedmaier. Gersons bestierde een goed lopende huiden- en lederhandel in zijn woonplaats.

Gersons besloot in januari 1943 onder te duiken in Nijmegen. Hij liet wat goederen achter bij een stadgenoot: kleding, schoenen, een paraplu en wandelstok, een hoed, haarmiddel, een potje met poeder en een tandenborstelbakje. Deze bezittingen werden op 27 maart 1943 door de politie in Tiel in beslag genomen en opgeborgen in de *theoriekamer* van het politiebureau.

Gersons was ondergedoken bij de familie Maquelin aan de Reestraat 8 in Nijmegen. Daar verbleef hij veertien dagen om te vertrekken naar het kerkdorp Linne (tegenwoordig gemeente Maasgouw). Ook daar bleef hij kort. Hij vertrok in februari 1943 naar Batenburg om snel weer terug te keren naar de familie Maquelin in Nijmegen waar zijn huishoudster Anna Wiedmaier verbleef. In juni 1943 vertrok hij naar de familie Van der Molen aan de Hazenkampseweg 135.

Op 5 juli 1943 wilde hij met de trein naar Wijchen om van daaruit naar Batenburg te

gaan. Hij zat rond 10.00 uur te wachten op het vertrek van de trein. Daar werd hij gezien door de banleider van de N.S.B. van Nijmegen, G. Verstegen en J. Souverein, N.S.B.-lid en werkzaam bij Nijmeegse Kunst- en Antiekveiling van Verstegen. Toevallig stond agent van politie De Ruiter te wachten op de trein naar Arnhem. Verstegen sprak hem aan en zei Gersons in de trein te hebben gezien die op het punt stond om naar Den Bosch te vertrekken. Verstegen vond dat Gersons gearresteerd moest worden. De Ruiter zei daar geen tijd voor te hebben omdat hij in Arnhem werd verwacht. 'Dan gaat u maar een trein later, want die Jood moet gearresteerd worden', zei Verstegen, waarop De Ruiter overstag ging en naar Gersons toeliep die zei: 'Ik weet wel dat ik al verraden ben. Ik zal het maar zeggen, ik ben Jood en zal direct met u mee gaan.' De Ruiter liep met Gersons naar het Stationsplein. Gersons zei het De Ruiter niet kwalijk te nemen dat deze hem arresteerde 'want u bent een politiemann en u kunt op het ogenblik niet anders handelen.' Gersons werd door een andere agent overgebracht naar het politiebureau.

Souverein zei tijdens de tegen hem aangespannen rechtszaak dat hij zich niets kon herinneren van zijn betrokkenheid bij de arrestatie van Gersons. De rechtbank oordeelde anders. Souverein werd, onder andere vanwege zijn rol bij deze arrestatie, tot zeven jaar cel veroordeeld.

Verstegen was behalve banleider van de Weerafdeling van de N.S.B. ook lid van de Cultuurkamer 1943-1944, inspecteur 1943-1944 van de Afdeling Vee en Vlees van de gemachtigde leider voor Landbouw en Visserij van de N.S.B. en advertentieacquisiteur voor N.S.B.-bladen.

Op de dag van de arrestatie van Gersons waren ook zijn huishoudster Anna Wiedmaier, de heer Maquelin en mevrouw Van der Molen gearresteerd. Ze werden drie dagen vastgezet op het politiebureau en vervolgens overgebracht naar de SD (Sicherheitsdienst) in Arnhem, waar ze verhoord werden. Anna Wiedmaier nam naar haar zeggen alle schuld op zich, waardoor de heer Maquelin dezelfde dag nog werd vrijgelaten. Mevrouw Van der Molen en Anna Wiedmaier zaten tot 30 juli 1943 gevangen in het Huis van Bewaring in Arnhem.

Gersons werd op 15 juli overgebracht naar Westerbork en op 20 juli 1943 met het laatste transport naar Sobibor gedeporteerd om daar na aankomst op 23 juli vermoord te worden.

In de stoep voor het huis aan de Heiligestraat in Tiel herinnert een Stolperstein aan David Salomon Gersons.

Tekst: Frank Eliëns

Foto: particuliere collectie B. Gersons

Betsy Perk, feministe in de 19^e eeuw

Betsy Perk was een van de eerste feministes in Nederland, nog vóór de veel bekendere Aletta Jacobs en Wilhelmina Drucker. Perk werd op 26 maart 1833 geboren in Delft. Ze groeide op in een redelijk welvend gezin. Haar broers kregen een academische opleiding, Betsy en haar zussen niet. Dat was gebruikelijk in de 'betere' kringen. Eenmaal opgegroeid werkten mannen immers buitenshuis, vrouwen bestuurden het huishouden.

Dat wil zeggen, als je lid was van de 'betere' klasse. Arme sloebbers moesten allemaal werken: mannen, vrouwen én kinderen. Daarvoor hadden leden van de hogere standen nog nauwelijks oog, ook Betsy niet. Zij streefde naar betere arbeids- en opleidingsmogelijkheden voor vrouwen, maar richtte zich tot die van haar eigen klasse. Om haar ideeën te verspreiden richtte ze een weekblad op.

Op zaterdag 29 januari 1870 verscheen een proefnummer van *Ons Streven*, weekblad gewijd aan de ontwikkeling der vrouw. Volgens uitgever Van Dijk & Comp. was de oplage 11.000 exemplaren. De inhoud werd bepaald door 'Hoofdredactrice Meijuffrouw Betsy Perk.' Hieronder volgt de tekst van de eerste pagina van dit proefnummer.

AAN ONZE LEZERESSEN.

Tot de gunstige teekenen des tijds, die ons veel schoons en goeds voor de toekomst beloven, behoort dit, dat een onderwerp van het hoogste gewicht, niet slechts in ons vaderland maar in gansch Europa, ernstiger dan ooit overdacht en besproken, van alle zijden beschouwd, en al meer en meer aan de orde wordt gesteld, wij bedoelen:

De plaats der vrouw in de maatschappij.

In dagblad en tijdschrift, in raadzaal en studeervertrek wordt de vraag overwogen, die wijsgeeren en menschevrienden, staatslieden en burgers, mannen en vrouwen, beide hoofd en hart vervult, deze:

Waardoor is de toestand der vrouw te verbeteren?

Zonder de toekomst vooruit te loopen, tot welke slotsom heeft de overdenking en bespreking van dat onderwerp geleid, en hoe luidt het antwoord op die vraag?

»Dat de vrouw in staat moet worden gesteld naar openbare ambten te dingen; dat zij, gehuwd, niet langer tevreden de levensgezellin des mans te zijn, dat zij, ongehuwd, in stede van als zijne hulpe op het onafzienbaar veld der beschaving ijverig met hem te werken, zich zijne plaats, zich zijne betrekkingen moet zien te veroveren, en alzoo niet naast hem, maar als mededingster tegenover hem behoort op te treden“?!

Mogen sommigen dit meenen, wij spreken uit volle overtuiging: dat zij verre! en roepen veeleer een iegelijk toe:

»Ontwikkel verstand en gemoed zo veelzijdig, dat de vrouw zich in elke levenstoestand volkomen thuis gevoelt. Ontwikkel haar zoo harmonisch, dat zij een sieraad wordt van den stand waartoe zij behoort, van den kring waarin zij verkeert, en naar de mate harer kracht, naar gelang van de meerdere of mindere talenten, haar geschonken, hetzij gehuwd of ongehuwd, moeder of kinderloos, een nuttig lid

der maatschappij kan zijn; ja, dat zij ingeval neiging of inwendige roeping haar dringt. Omstandigheden of redenen van stoffelijken aard haar nopen, uit de eigenaardige behoeften des tijds zich een werkring weet te scheppen en dien waardig te vervullen.”

Ondanks deze gematigden maar stelligen eisch verheffen zich nog voortdurend stemmen tegen de veelzijdige ontwikkeling der vrouw. Wat meer zegt, daartegen bestaat een vooroordeel, gegrond op de vrees voor de zoogenaamde emancipatie, een vooroordeel dat zelfs nog in onze dagen onuitroeibaar schijnt, een vooroordeel dat hardnekkig die ontwikkeling tegengaat en tegenhoudt en blijft bestrijden, onder voorgeven: »dat men de vrouw niet wil gerukt zien uit den stand, waarin God haar heeft geplaatst.”

En het vooroordeel gaat steeds voort, niet alleen menig rijken aanleg te venietigen, menig talent te verstikken, in stede van het aan te kweeken, volk en land ter eere, maar tevens menig vrouwenleven schipbreuk te doen lijden op de klippen der bekrompenheid, onkunde, ijdelheid en zedeloosheid.

Immers, wat zien wij gebeuren? De bemiddelde, ongehuwde vrouw, door dat vooroordeel tot werkeloosheid gedoemd, zoekt tot elken prijs de met de jaren toenemende verveling te ontvluchten, totdat zij in den draaikolk der wereldliefde en der genotzucht wegzinkt, en meer dan ééne met zich sleept. De onbemiddelde, die zich uitsluitend tot het huisbestier beperkt ziet, gaat menigmaal tot een huwelijk over, enkel om maar »bezorgd” te zijn. De moeder, onvoorbereid het gewichtig werk der opvoeding aanvaardende, zonder besef van den omvang harer verplichtingen en de bezwaren harer taak, begaat, zij het ook des geheel onbewust, door onverstandige liefde, door onervarenheid in het leiden der verschillende karakters, door onbekendheid met de eenvoudigste regelen der opvoedkunde, de schromelijkste misslagen, die èn voor hare kinderen èn voor de maatschappij de nadeligste gevolgen na zich slepen. — Ziedaar door het vooroordeel een sluis geopend, die een stroom van jammeren doortocht geeft, om het geluk en den vrede van menig huisgezin niet alleen te verzwelgen, maar ook voor het nageslacht verderfelijik te worden.

Wie derhalve iets tot verbetering van het lot te vrouw wenschte te ondernemen. spore nieuwe middelen op ter ontwikkeling van hoofd en hart; wijze haar gelijktijdig, zij het slechts met een wenk, den weg, waarop zij, met haar levenskracht kan woekeren; trachte de eene in staat te stellen om zich aan een negatief bestaan te ontrukken en een leven in te treden zoowel zichzelf tot winst als anderen tot zegen, en de andere om zich een baan te breken, welke zij als ongehuwde veilig betreden kan.

Hoewel het nu op dit gebied niet aan voorlichting ontbreekt, meenden wij toch, dat deze, vooral in onze dagen, de diep gevoelde be-

hoefte niet bevredigt, en daarom elke poging tot ontdekking van nieuwe bronnen welkom moet zijn.

Hiervan meer en meer overtuigd, vormden wij het plan tot de uitgave van: een *Weekblad*, gewijd aan de ontwikkeling, de belangen en werkzaamheden der vrouw.

Een weekblad, dat zoowel zijn weg moet vinden naar het boudoir als naar het huisvertrek, zoowel naar het salon als naar de winkelkamer, zoowel naar het leesgezelschap als naar het dameskransje;

Een weekblad, dat het vooroordeel zal trach-

ten te bestrijden door aan te toonen, dat de vrouw die meer kent dan het huisbestier alleen, daarom niet buiten de huishoudelijke sfeer treedt of zich emancipeert, maar integendeel hare roeping slechts waardiger vervult, omdat zij die, dank zij hare veelzijdige ontwikkeling, beter overziet, juister begrijpt;

Een weekblad, dat het streven en werken der vrouw uit het verleden zal herinneren, om daardoor die van onzen tijd tot navolging op te wekken; en dat tevens ernstig zal beproeven een arbeidsveld aan te wijzen voor haar die, hetzij door den drang der omstandigheden genoopt, hetzij door de behoefte van haren geest aan nuttige werkzaamheid gedreven, naar arbeid uitzien;

Een weekblad, dat de werkzaamheid onzer zusters, ten algemeenen nutte, op welk gebied ook, wil wereldkundig maken, in de hoop daardoor velen aan te moedigen haar te hulp te komen en de ontbrekende arbeidsters aan te vullen;

Een weekblad eindelijk, dat den beuzelgeest zooveel mogelijk zal trachten te doen wijken voor degelijkheid, dat de vloek der ledigheid tegenover den zegen van den arbeid in het licht stelt, dat elke vrouw aanspoort tot een leven van dienende liefde, tot een woekeren met haar verleende gaven.

Zulk eene taak te aanvaarden, moge eene vermete, onze krachten verre te bovengaan- de poging heeten, — eene doellooze, eene overtollige is het zeer zeker niet.

Daarvoor staat ons borg de warme sympathie, waarmede mannen en vrouwen van invloed en talent het plan hebben begroet en ons hunne medewerking toegezegd.

Door die medewerking in staat gesteld, wenschen wij te spreken over de navolgende onderwerpen:

- I. De invloed der Vrouw op beschaving en ontwikkeling;
- II. De Vrouw in betrekking tot den Godsdienst;
  - „ „ „ „ „ den Man;
  - „ „ „ „ „ het Kind;
  - „ „ „ „ „ de Dienstbaren;
  - „ „ „ „ „ het Huishouden.

III. Opvoeding;

IV. Onderwijs;

V. Natuurwetenschappen.

Nieuw blad

Kort na verschijning van het proefnummer van *Ons Streven* ontstond onenigheid tussen Betsy Perk en de overige redactieleden en de uitgever. Perk trad af. Ze stichtte een nieuw blad: *Onze Roeping, orgaan voor de Nederlandsche vrouw*. Op donderdag 17 februari 1870 verscheen het eerste nummer. Perk schreef de navolgende inleiding:

Aan mijne Vrienden.

Ik open deze bladen met een woord van innigen dank voor de mij zoo ruimschoots betoonde sympathie in de treurige dagen mijner scheiding van *Ons Streven*. 't Is mij behoefte daarvoor openlijk mijne erkentelijkheid te betuigen, inzonderheid aan de dames Mevr. Eliac van Calcar, Cornelia Zwaardemaker en Johanna, aan de heeren Mr. 's Gravesande Guicherit, Dr. Doorenbos, J.P. de Keyzer, H. de Veer, Dr. Vitringa, H. Witte, Mr. De Jongh van Beek en Donk en Prof. Salverda enz.

Mocht het leed mij nog nauwer aan onze onderneming hebben verbonden en het mij ten dubbelen prikkel blijven om uitsluitend voor mijn taak te leven, vooral nu ik er werkelijk alleen voor sta. Wilt mij allen steeds met uw vertrouwen vereeren, maar tevens mij uw raad noch opmerkingen onthouden en daardoor helpen „*Onze Roeping*” menig gezin ten zege te doen worden.

Onze lezeressen zal ik zeker niet behoeven te zeggen dat een herdruk van het prospectus van *Ons Streven*, mij vooral met het oog op de weinige ruimte van het blad, overbodig scheen. 't Is zooveel duizende malen verspreid dat het van te algemeene bekendheid moet zijn, om er wederom een paar kolommen voor in te ruimen.

Terwille van eenige ontvangen brieven met de vraag omtrent het doel van „*Onze Roeping*” acht ik mij evenwel verplicht — hoe overbodig ook dat zelfs schijne — te antwoorden dat alleen de titel is veranderd. Immers het prospectus van „*Ons Streven*” was van mij, de idee voor het blad uitsluitend door mij zelve ontworpen. „*Onze Roeping*” moet er dus aan

voldoen en zal er meer aan kunnen voldoen dan „*Ons Streven*,” omdat allen die er aan meewerken bepaald mijn denkbeelden zijn toegegaan en ik het blad nu niet in naam maar in dedaada zal redigeeren.

Dat het alom zijn weg moge vinden, in elk gezin welkom worden geheeten, en elke vrouw van Nederland op den duur geboeid blijve aan hetgeen „*Onze Roeping*” haar tweemaal 's maands komt mededeelen is de liefste wensch van

BETSY PERK.

Vrouwenvereniging

Ons Streven en *Onze Roeping* bleven naast elkaar bestaan. Nog in 1870 richtte Betsy Perk de vrouwenvereniging *Arbeid Adelt* op. 'Ze plaatste in haar tijdschrift *Onze Roeping* een oproep om een vereniging op te richten die zich zou inzetten voor de lotsverbetering van onbemiddelde beschaafde vrouwen', meldt rechtsopvolger Tesselschade op haar website. 'De respons was groot, en zelfs vanuit het Koningshuis kwam steun: Koningin Sophie was zo onder de indruk van de vereniging, dat zij er beschermvrouwe van werd.'

Het *Algemeen Dagblad van Nederland* meldde op woensdag 21 december 1870:

De vereeniging „*Arbeid adelt*” telt, volgens het jongste nummer van *Onze Roeping*, reeds 379 leden. De redactrice van het blad, de begaafde schrijfster **Betsy Perk**, deelt over die vereeniging nog het volgende mede:

„Om alle **vrouwen** in de gelegenheid te stellen haar werk, mits *keurig* vervaardigd, niet alleen ten toon te stellen, maar des verkiezende vóór dien tijd reeds **verkocht** te hebben aan de Vereeniging, altijd voor zoover het ons gelukt het **vereischte kapitaal** te verwerven, worden in alle gemeenten, dames als correspondenten gevraagd. (In de grootste steden zouden er **verscheidene**, zooals nu reeds is gebleken, werkzaam kunnen zijn.) De correspondent zou zich aanvankelijk moeten belasten met: *a.* het **werk** te beoordeelen. *b.* den **koop prijs** uit te betalen, volgens een door het bestuur nader te bepalen prijslijst. *c.* voor de verzending naar het **tentoonstellingslokaal** zorg te dragen, *d.* het werven van leden. *e.* het inzamelen van **geldelijke bijdragen** door middel van circulaires, die haar door het bestuur worden toegezonden en verder al datgene in de plaats harer woning te doen, wat haar door deze zal worden opgedragen.

„Om nu over **meer gelden** dan die der contributie of der **vrijwillige giften** te kunnen beschikken en een iegelijk in staat te stellen, naar

vermogen, het zijne tot vestiging en bloei der **onderneming** bij te dragen, zullen nu en dan **fotografieën** van waardige vrouwen, muziek- en boekwerken ten voordeele van „*Arbeid Adelt*” uitgegeven en deze bij de correspondenten verkrijgbaar worden gesteld.

„Doordien de **keus** van een bestuur in het belang der zaak niet lichtvaardig mag geschieden en ik daartoe voor alles vrouwen uitnoodig, die met liefde en ijver voor de jeugdige stichting zijn beziel en deze zich op hare beurt evenmin lichtvaardig kunnen **verbinden**, maar de uitnoodiging gaarne eenigen tijd in overweging nemen, kunnen alle leden nog niet worden genoemd. Recht **aangenaam** is het mij echter te mogen vermelden, dat mevr. de Casembroot—van de Poll, mevr. de Stuers—de Koek, mevr. Suermondt—Hoboken, douair. May—Leemans (allen leden van het hoofdeomitee **Roode Kruis**) te 's Hage en mej. Calharina van Rees, tijdelijk te Bonn, mijne uitnoodiging reeds hebben **aangenomen**. Op de eerste vergadering, 14 Dec. gehouden, is bepaald, dat de **tentoonstelling** zal geopend worden in de eerste week van Mei, te 's Gravenhage. De inzending van voorwerpen wordt dus in de maand **April** te gemoet gezien.”

Nieuwe Amsterdamse Courant - Algemeen Handelsblad schreef op woensdag 22 februari 1871:

ARBEID ADEL.

Wij hebben reeds meermalen met ingenomenheid gewag gemaakt van de Algemeene Nederlandsche Vrouwen-Vereeniging: *Arbeid Adelt*, door het initiatief van Mej. Betsy Perk tot stand gekomen. Zij stelt zich ten doel op allerlei wijze den arbeidszin onder de vrouwen aan te kweken, lust tot het beoefenen van nijverheid en kunst op te wekken, om, naast den zegen die elken arbeid kroont, sluimerende talenten wakker te schudden, zoowel bij de bemiddelde als bij de onbemiddelde vrouw, ten einde der eerste, vooral in ongetrouwen staat, langzamerhand een werkkring te ontsluiten overeenkomstig haar aanleg, en de laatste behulpzaam te zijn om in eigen onderhoud te voorzien.

“*Arbeid Adelt*” stelt zich voor dit doel, in navolging van buitenlandsche vrouwenverenigingen, te zullen bereiken door:

1°. het doen ontstaan van een edelen wedijver door het geven van tentoonstellingen, uitsluitend van voorwerpen van vrouwelijke nijverheid en kunst en het uitloven van prijzen en premiën voor de oorspronkelijkste en meest doelmatige artikelen;

2°. door de vrouw die arbeiden wil, daartoe in de gelegenheid te stellen, of haar werk tegen billijken prijs te koopen, om dit als eigendom

der vereeniging wederom te verkoopen, hetzij door zich met de eigenaars van bestaande magazijnen te verstaan, hetzij door in elke stad waar zij twintig leden bezit, een dephoudster aan te stellen, onder toezicht van minstens een drietal leden;

3°. door het oprichten van industriescholen, waarin grondig onderwijs zal worden gegeven in al die vakken welke de aanstaande vrouw in staat zullen stellen in eigen onderhoud te voorzien;

4°. door het doen opleiden van volstrekt onvermogenende meisjes met bijzonderen aanleg voor dat vak van nijverheid of die kunststriching waartoe zij zich geroepen gevoelt en verder al datgene te ondernemen, wat het doel bevorderlijk kan zijn.

Wij verwachten dat de jeugdige stichting, over welke H. M. de Koningin dezer dagen het beschermvrouwschap heeft aanvaard, bij onze Nederlandsche vrouwen algemeene medewerking zal ondervinden en dat hare uitnodiging om tot het lidmaatschap toe te treden voor een minimum van f 1.30 's jaars, met den besten uitslag zal worden bekroond.

Het bestuur is aldus samengesteld: Mevrouw de Stuurs—de Kock, President, den Haag. Dauairière May—Leemans, den Haag. Mevrouw Oudemans—Havelaar, Nijmegen. Mevr. de Casembroot-van de Poll, den Haag. Mevr. 's Gravesande Guicherit-v Hasselt, Delft. Mevrouw de Jong van Beek en Donk—Nahuys, Zwolle. Mevr. Suermondt—van Hoboken, Penningm., den Haag. Betsy Perk, Secretaris, Delft.

Kiem gelegd

'Met de oprichting van Arbeid Adelt was de eerste landelijke vrouwenvereniging een feit', staat op de website van Tesselschade. 'Daarmee werd de kiem gelegd voor wat nu de eerste feministische golf heet. Die later zou resulteren in vrouwenkiesrecht, het opeisen van een stem in het openbare leven, toegang tot de collegezalen van universiteiten en sociale rechten. De dames in het bestuur waren gerenommeerde, ontwikkelde vrouwen, de koninklijke steun maakte het tot een waardige vereniging.

'Vrouwen werden in staat gesteld om door hen zelfgemaakte handwerken, voor rekening en risico van de vereniging, te verkopen. De verkoop van handwerk was een snelle manier om enig inkomen te verwerven. Maar Arbeid Adelt wilde meer dan dat. De vereniging richtte zich op meisjes die financiële steun nodig hadden voor het volgen van een opleiding, en nam zich voor om vakscholen voor meisjes, zogenaamde industriescholen, op te richten.

'Door verschil van inzicht - of de naam van de handwerkster op het handwerk vermeld mocht worden - splitste een deel van de vereniging zich af en koos de naam *Tesselschade*, genoemd naar de dichteres, zangeres en glasgraveester Maria Tesselschade (1594-1649). Beide verenigingen hadden dezelfde doelstelling en werkwijze.' De splitsing vond plaats in 1872.

Vanaf 1935 werkten Arbeid Adelt en Tesselschade samen. In 1953 resulteerde dit in een samengaan. De vereniging bestaat nog steeds. De officiële naam is Tesselschade-Arbeid Adelt, kortweg Tesselschade.

Nijmegen

Betsy Perk stopte in 1873/74 met haar werk voor Onze Roeping en Arbeid Adelt. Ze werd schrijfster en verhuisde naar Valkenburg. Via Brussel, Spa, Luik, Ubergen en Arnhem kwam ze terecht in Nijmegen. Daar woonde ze in de Stijn Buysstraat. Perk overleed op vrijdag 30 maart 1906. Ze ligt begraven op begraafplaats Rustoord aan de Postweg.

Bronnen

- tesselschade.nl.
- L.E. Jensen: *Bij uitsluiting voor de vrouwelijke sekse geschikt*, vrouwentijdschriften en journalistes in Nederland in de achttiende en negentiende eeuw, Universiteit van Amsterdam.
- Digitaal Vrouwenlexicon van Nederland, huylgens.ing.
- nl.wikipedia.org.
- www.delpher.nl.

Televisie

Aflevering 5 van de VPRO-serie *De IJzeren Eeuw* heeft als titel *Vrouwen voorwaarts*. Hierin staat Betsy Perk centraal. Het programma is terug te zien op www.npostart.nl. Gebruik de zoekfunctie.

Samenstelling: René van Berlo

NA DE STORM VAN 18 FEBRUARI 2022

Foto's: Toine van Bergen - Jacqueline van den Boom - Arthur de Jonge - Toon Kerssemakers - Ineke Klaassen - Peter Saras

Voor

Na

Heropend

Het 14e eeuwse kasteel te Hernen is na de gedwongen sluitingen in de afgelopen tijd weer geopend voor publiek. Hetzelfde geldt voor het mooi verbouwde kasteel van Wijchen (zie foto), eveneens uit de 14^e eeuw, maar vooral bekend als woonadres van Emanuel van Portugal en Emilia van Nassau, de jongste dochter van Willem van Oranje. Raadpleeg vooraf de websites.

Codemode

De **Quick Response-code** bestaat twee decennia. De tweedimensionale streepjescode kreeg pas echt bekendheid als coronatoegangsbewijs. Wie eerder oog ontwikkelde voor het vierkantje met blokjes als informatiedrager, kan wellicht opsommen waar je de code overal vinden en gebruiken kunt. Op het huidige roze plastic rijbewijsje staat bijvoorbeeld een: QR-code. Als je het alfabet inzet, dan zit achter elke letter wel een begrip, gekoppeld aan *code*. Zo zijn er de barcode en de crisiscode. Je DigiD is een identiteitscodering, nodig om zaken te regelen via internet, terwijl men zich bij galafeesten, trouwerijen, uitvaarten, diploma-uitreikingen of carnaval (haha) het beste kan laten leiden door de dresscode. Wat doe ik aan naar de schouwburg? Ai, dat is een lastige. Was het eerder gebruikelijk je chiquer aan te kleden voor een voorstelling of concert in een zaal dan voor de buis, het is allang niet uitzon-

derlijk om in spijkerbroek en foute (kerst-)trui het theater te bezoeken. Hier mag eigenlijk ieder het voor zich weten. Dan de eicode, de groencode, de havencode: ook hier mag ieder voor zich invullen waarop deze coderingen betrekking hebben. De inlogcode, die kennen we bijna allemaal wel als heel erg gebonden aan het computertijdperk. Komen we bij de I van Isaac én bij het ISBN-nummer. De unieke identificatiecode die aan vrijwel elke boekuitgave wordt toegekend. Van oorsprong is ISBN een Engelstalige afkorting (International Standard Book Number), eenvoudig vertaald naar Internationaal Standaard Boek Nummer. Wie weet wat een jaarcodes is, mag dit mailen naar dit blad. De kleurcode spreekt voor zich, waar de leen-, merk-, MOB-, Noord- en Unicode juist weer vraagtekens opleveren. Bij NATO-rangcode betreft het militaire functies, te herkennen aan decoraties en insignes. De onweercodes horen bij de waarschuwingen in geel, oranje, rood, die het KNMI afgeeft bij uitzonderlijke weersverwachtingen. Als een overbekende tweeling in codeland zijn daar pin- en post-, met in hun

kielzog de streepjescode. Die kun je zelfs zelf lezen. Het SOS-sein heeft al één eeuwfeest gevierd en honderden levens gered. De morsecode ...---... was bedacht omdat hij zo opviel. Later zijn er namen bij verzonden: Save Our Souls of Save Our Ship. Het wordt uitgezonden naar en opgevangen door hulpverleners. De Titanic gebruikte in 1912 het verouderde Engelse SOS-signaal*. Liep het dáárom zo slecht af met dit destijds ultramoderne passagiersschip? Van haar ondergang verscheen in 1997 een avondvullende bioscoopfilm. Die duurde veertien minuten langer dan de werkelijke scheepsramp. Spectaculaire reddingen kunnen verder getoond worden door televisiestations, die weer te maken hebben met tv- en zendcodes. Als uitsmijter van dit topje van de code-ijsberg is er de ringcode. Als geen andere kun je deze onderbrengen onder de noemer codéring.

* De voorloper van SOS was de Britse code CQD (raadpleeg Wikipedia of papieren encyclopedie).

Dijkwandelingen in de omgeving

Het is bedoeld als compliment dat Dukenburgbewoners het hele gebied achter de vennen als onze achtertuin beschouwen. Om er te wandelen of te fietsen. Zelfs vanuit Zwanenveld is het vengebied lopend en peddelend bereikbaar. (Be-)zoek je het wat verderweg, dan is een ander transportmiddel nuttig. Brengbus 9 komt op zijn route van Nijmegen naar Grave, via Dukenburg (halte Weezenhof/grens Aldenhof) in Over- en Nederasselt. Daarmee kan al de helft van het dijkgebied bereikt worden.

Van Dukenburg naar Heumen is een ander verhaal als je geen langeafstandloper bent. Dan verdienen fiets, scooter, brommer of auto de voorkeur. Zolang er niet massaal naar dit dorp wordt getoerd, is er ook voor de heilige koe zeker parkeerruimte te vinden. De benen strekken rondom Heumen is gevarieerd mogelijk. Het dorp zelf biedt ruimte voor een wandelingetje met rolstoel, kinder- of wandelwagen, zelfs langs het Maas-Waalkanaal.

Een groter blokje om is te maken richting Overasselt, waarbij de dijk langs de Maas ligt uitgerold als rode loper. Die kan men verlaten bij het Kolkenpad om door het bosje te waden naar de doorgaande weg. Struinen door het weiland terug naar Heumen kan ook, men komt op dezelfde plek uit, bij de afrit van de snelweg, kruising N846. Het Kolkenpad maakt overigens deel uit van de kavel met de naam *Erpewaai*. Een jaar of zeven geleden was dit perceel te koop. Het bouwen van een fantastische landgoedwoning bleek een geprinte droom, ondanks een uitgebreid bestemmingsplan met haalbaarheidscriteria plus overige bijzonderheden.

Brengbus 9 heeft in Overasselt zijn haltes bij de brandweerkazerne aan de Kasteelse-

straat. Dukenburgers die willen wandelen in het dorp zelf, stappen hier uit, gaan bij café *de Zon* linksaf de Hoogstraat in. Bij de Garstkampsestraat verandert Hoogstraat in Valkstraat. Intussen was er de Antonius-Abtkerk rechts en links in het voorbijgaan een oud schilderachtig kerkje. Even later links: het Duisterstraatje. Hier steekt de wandelaar over om rechts van de rijweg door het hekje het wandelpad te kiezen over landgoed *de Zomp*. Dit stukje route zorgt voor diverse verrassingen. Door weer een klaphekje belandt men op de Maasdijk. Bij hoeve Den Tempel rechts afslaan en bij de kruising met de Oude Kleefsebaan links. Hier staat de molen Zeldenrust. Oude Kleefsebaan uitlopen tot Kruisbergsestraat. Deze volgen tot de Schoonenburgsestraat, waar de brandweerkazerne aan de Kasteelsestraat zichtbaar wordt. Buurderij *de*

Lage Hof – ook in het oog springend hier – herbergt een charmant streekmuseum.

Met bus 9 kan verder gereden worden naar Nederasselt om bijvoorbeeld een kijkje te nemen bij de Graafse sluis. Bij de vierde halte aan de Broekstraat de bus uit en even doorlopen richting Rijksweg. Links Kerklaantje in, langs school (Tandem), kerk en Ons(dorps-)huis. Hier naar links, via een paar meter Hollestraat rechtsaf het Klokstraatje (charmant kerkje) door naar de Maasdijk. Deze rechts en naar beneden naar de rivier volgen tot aan de sluis. Hier is altijd leven in de watergang en er staat een stevige picknicktafel. Terug naar de bushalte kan langs dezelfde weg.

Wie iets meer wil zien van deze omgeving verlaat de sluis langs de Veerstraat rechtsom en rechtsaanhoudend tot aan het Hertog van Parmapad (lees kader). Ook hier staat een picknicktafel. Waar het pad ophoudt recht door de Uiterdijksestraat kiezen en volgen tot de Maasdijk. Linksaf de dijk volgend doemt het Klokstraatje weer op en kan men via een stukje eerder gelopen heenweg terug naar de bushalte.

Sinds juni 2021 is Nederasselt een halfverharde wandelverbinding van 250 meter rijker. Dit was ooit het meest oostelijke puntje van de Zuiderwaterlinie. Het pad bevindt zich vlakbij de contouren van Kroonwerk Coehoorn, waar een robuuste houten bank even rust biedt aan de voorbijganger, dichterbij de rijke historie rondom het beleg van het Brabantse Grave kan men niet komen ... in Gelderland.

Wijsneus

Jop krijgt over een poosje een broertje of zusje. Hij mocht mee naar de verlos-

kundigenpraktijk voor de controle van zijn mamma's buik. In zijn eigen buik zit altijd 'superlekker eten', bijvoorbeeld spaghetti. Maar in die van mamma zit dat broertje of zusje.

Met grote belangstelling keek Jop mee en - als 100 procent kind van nu - was zijn wel-doordachte vraag over het meetapparaatje dat gebruikt werd: 'Wat doet die telefoon nou?'

Dukenburg in stukjes

OMMETJESNACHT

Zaterdagavond 1 oktober vindt de jaarlijkse Nijmeegse Nacht van de Ommetjes (n8O) plaats. Dit lijkt nog heel ver weg, maar de voorbereidingen zijn al gestart.

Vooraf voor nieuwe bewoners van Dukenburg – bijvoorbeeld de mensen van elders in ‘het Hof’ in Tolhuis die dit wijkmagazine voor het eerst ontvangen – is dit een oproep om mee te doen aan het Ommetje Dukenburg. Maar ook de doorgewinterde Dukenburger is van harte uitgenodigd. Sowieso als deelnemer op dag één van de wijnmaand 2022, zaterdagavond 1 oktober dus van 20.00 tot 22.00 uur. Maar als lid van de organisatie is het ommetje veel leuker. Niet voor niets hebben enthousiaste bewoners van veel Nijmeegse wijken dit evenement tot een succes weten te maken. Ook hier in Dukenburg waar de kartrekkers fris bloed goed kunnen gebruiken. Het draaiboek is in de loop van tien jaar wel geschreven en kan doorspeeld worden aan nieuwe organisatoren. De overkoepelende organisatie n8O-Nijmegen zorgt voor flyers, posters, banners, stickers en meer. Bovendien is er een klein organisatiebudget; deelname van belangstellenden is en blijft gratis. In drie bijeenkomsten vóór de nacht zelf ontmoet de nieuwkomer andere ommetjes-organisatoren en wordt er informatie uitgewisseld. Dus, organisatorisch talenten die dit lezen, reageer. Hetzelfde geldt voor anderen die bijvoorbeeld muzikaal zijn, een gedicht of verhaal willen brengen of kunnen dansen, misschien wel jongleren: laat het weten. Mailadressen: info@dedukenburger.nl en meijhorst6169@gmail.com.

Tekst: organisatie n8O
Foto: Jacqueline van den Boom

JUMBO MALVERT VERBOUWD

Begin februari was de Jumbo dicht vanwege een grondige verbouwing. De winkel is in een geheel nieuw jasje gestoken.

Ik ben tijdens de verbouwing in de zaak een kijkje gaan nemen. Ik sprak met enkele werknemers die druk aan het werk waren. Ik zag dat men de rekken anders had opgesteld en dat men een nieuwe vloer had gelegd. Tevens dat men de plafond-bedradingen vernieuwde en moderniseerde en bijzondere verlichting installeerde. Verder leek deze zaak ruimer doordat men magazijnen bij de winkel had getrokken maar ook doordat men de kassa's een andere opstelling had gegeven. Reden genoeg om na de opening op 16 februari nog eens een kijkje te gaan nemen. Er was enig feestelijk ritueel bij de heropening; gele ballonnen vormden een erehaag. Ik sprak met manager Wesley ten Oever en werd daarna door hem door de winkel begeleid. Alles was blinkend nieuw en heeft nu een moderne uitstraling. De gangpaden zijn sterk verbreed. Wel zal de klant aan de nieuwe opstelling van de boodschappen moeten wennen. Het aantal producten is flink uitgebreid, waarbij vegetarische milieuvriendelijke voeding extra aandacht krijgt. Ook zijn er meer gemakken en versproducten en gegrilde vleeswaren klaar voor consumptie. Dan is er nog een verkooppunt voor sterk alcoholische drank in een aparte glazen afgesloten ruimte. Deze is beveiligd zodat jongeren de ruimte niet kunnen betreden. Men heeft bij de kassa's enkele zelfscankassa's ingevoerd, maar men kan ook nog contant of met de betaalpas betalen. Er is echter een nieuwigheid: de boodschappen worden nog wel gescand, maar de wijze van cash-geldbetaling is geautomatiseerd. Men gooit klein geld in een bak en papiergeld steekt men in een betaalgelief. Men krijgt dan automatisch via dezelfde manier het wisselgeld terug. Ik moest er aan wennen. Kortom, deze Malvertse Jumbo is nu helemaal bij de tijd en biedt tevens een breder assortiment aan (verse/milieuvriendelijke) koopwaar.

Ik sprak daarna met Sjaak Scheepers van de fietswinkel. Scheepers is voorzitter van

de winkeliersvereniging. Hij was zeer blij met de grote investering (hij sprak zelfs van minstens een miljoen euro) die in de herbouw van de Jumbo is gestoken: 'Dat geeft vertrouwen in ons winkelcentrum. Met deze super-Jumbo erbij krijgen de klanten weer meer vertrouwen dat ons winkelcentrum nu toch een blijvertje zal zijn. Lange tijd hing de dreiging boven ons hoofd dat met de vernieuwing van Winkelcentrum Meijhorst een einde aan ons winkelcentrum zou komen.'

Goede aanvulling

Deze Jumbo is een goede aanvulling in ons stadsdeel Dukenburg wat betreft het winkelgebeuren, dat nu vooral wordt gedomineerd door Albert Heijn. De consument heeft dus meer keuze. Maar vergeet ook niet dat in ons stadsdeel de kleinere winkels het nog erg zwaar hebben. Met corona is men meer online gaan kopen. Maar nu alles weer open is moeten we samen er voor zorgen dat de kleine zaken in onze eigen omgeving weer levensvatbaar worden en overeind blijven.

Tekst: Janwillem Koten. Foto: Jumbo

NIEUWS UIT WINKELCENTRUM DUKENBURG

De renovatie van Winkelcentrum Dukenburg vordert gestaag. Als eerste is de opgang naast AH XL opgeknapt en is de rolbaan vervangen.

Door het hele winkelcentrum zijn nieuwe kabelgoten aangelegd die straks wegvallen achter de nieuwe puien. De kap is voor een deel al geschilderd en er hangen nieuwe led-armaturen. Uiteindelijk komen er spanframes met witte doeken te hangen (zie tekeningen boven).

Langzamerhand krijgt de passage een nieuw uiterlijk. Dat is al zichtbaar vanaf de bibliotheek naar Gall & Gall, vertelt centrummanager Anneke Verhulst. Aan de straat van Etos naar Pearl en op het plein voor Action en Wibra wordt nu de laatste hand gelegd. Hierna wordt de passage van Kippie naar Le Duc aangepakt en als laatste het passagegedeelte dat loopt van Hema naar Jamin.

De zitbanken zijn tijdelijk opgeslagen. Dat komt doordat men met de hoogwerkers veilig moet kunnen manoeuvreren. Binnenkort wordt de lift op het plein bij Action en Wibra vervangen. Onder bij de lift worden toiletten gebouwd. Op de pleinen komen nieuwe zitmeubelen.

‘Het winkelcentrum wordt steeds voller’, vervolgt Verhulst, In juni komt er een winkel van Kik. Dat bedrijf verkoopt ‘mode, huishoudelijke artikelen, decoratie en nog veel meer’. Kik komt naast Xenos, in het pand waar vroeger Douglas en Tedi zaten. CB Fashion heeft een tweede zaak geopend in het voormalig pand van Durlinger. Van Haren verhuist naar het pand waar Miss Etam zat en wordt twee keer zo groot. Er wordt gesproken met huurders voor de panden waar vroeger Blokker en We zaten.

‘Voor het deel in en rond de voormalige C&A zijn we op zoek naar andersoortige bedrijvigheid’, vervolgt Verhulst, ‘ambachtelijk, à la Pronk, vooral met jonge ondernemers, bijvoorbeeld een filmzaal.’

Doordat wijkcentrum de Grondel weg is viel daarmee ook de gymploeg om, maar: ‘Die is weer terug’, besluit Verhulst. Deze ploeg kan nu elke woensdag van 1 tot 2 in de gemeentewinkel (*Duurzaam wonen*) terecht. Ze is gestart met dertien mensen.’

Tekst: René van Berlo. Foto: Anneke Verhulst. Tekeningen: GDAi Architecten

VOORSTELLING

Een zoektocht naar de emancipatie van de man

Zaterdag 19 maart gaat HAAN van de Nijmeegse Theatergroep Greppel in première. Deze muziekvoorstelling staat stil bij hoe we als mens gevormd worden. Meer specifiek: hoe mannen gevormd worden.

In de voorstelling HAAN ontmantelt en ontbloot theatermaker Rik Luijmes zichzelf. Hij gaat op zoek naar wat hem tot man maakt, en hoe hij probeert te voldoen aan beelden die hij over *echte mannen* heeft. Hij vertelt: ‘Zelfbewuste vrouwen hebben de afgelopen decennia zo’n drie feministische golven in gang gezet. Hoe zit dat met ons, de mannen? Waarom doen we wat we doen? Waar komt onze dominantie vandaan? Zijn er manieren om recht doen aan de sensitiviteit van mannen? En wat is de haan in mij?’

Belangrijk

TG Greppel vindt het belangrijk om stil te staan bij hoe jongens opgroeien. Wat hebben ze nodig om gezonde, fijne mannen te worden? Rik Luijmes las over het gedrag van kippen en hanen en citeert uit het stuk: ‘Jonge haantjes willen zich vaak te vroeg laten gelden. Je moet ze elke avond even oppakken, koesteren. Daar krijg je hele leuke haantjes van.’

De voorstelling HAAN voert je mee langs herkenbare gedachtes en zet je aan het denken. Jan Flubacher, Jaap Berends en Rik Luijmes spelen gedurende de voorstelling swingende funk en tedere nummers.

Kijk voor meer informatie, speeldata en kaarten van HAAN op tggreppel.nl.

Tekst en foto: TG Greppel

Onwrikbare opstelling Dornick B.V. leidt tot opzeggen overleg

Wat is er gebeurd?

Op 14 februari 2022 heeft de Werkgroep Centrale Locatie overleg gehad met de gemeente en met ontwikkelaar Dornick B.V. naar aanleiding van het nieuwbouwplan winkelcentrum met appartementen. Op de agenda stonden:

1. De rijkelijk late participatie van wijkbewoners bij het planvormingsproces (bij nieuwe ontwikkelingen doe je participatie vóóraf, niet achteraf);
2. Inzicht krijgen in de totstandkoming van het Dornick-plan (je wilt het begrijpen);
3. Door wijkbewoners gewenste aanpassingen van het ontwerpplan, te weten: aanpassing van de bouwhoogte, de bouwmassa, de positionering van het gebouw en het ontmoetingsplein (je wilt draagvlak bij bewoners verwerven).

Door de ontwikkelaar werden alle aanpassingen afgewezen, met het argument dat ze financieel niet haalbaar zijn. Een verzoek onzerzijds om dat argument met harde cijfers te onderbouwen werd weggewuifd. Ondanks onze constructieve opstelling werd ons geen enkele handreiking gedaan. De onwrikbare houding van Dornick B.V.

Vergadering van Bewonersplatform Weezenhof op maandag 21 februari 2022

heeft dan ook geresulteerd in een onwerkbaar situatie, een impasse.

Overleg moet nuttig zijn en resultaat opleveren. Daarom hebben wij besloten af te zien van verder overleg met Dornick B.V.

Hoe nu verder?

Wij beraden ons op vervolgstappen, zoals het indienen van zienswijzen, c.q. bezwaarschriften tegen het bestemmingsplan dat vereist is

voor de omgevingsvergunning die de ontwikkelaar moet aanvragen bij de gemeente.

Blijf ons volgen, geef uw reactie en tips op de websites www.weezenhofcentraal.nl en www.huisvanweezenhof.nl.

Chris M. de Klein,
Voorzitter Werkgroep Centrale Locatie;
Bewonersplatform Weezenhof;
Huis van Weezenhof
Foto: Jacqueline van den Boom

SKAEVE HUSE GEPLAATST

Donderdag 24 februari werd in alle vroegte een grote mobiele kraan opgesteld op het terrein van de Skaeve Huse aan de Staddijk.

Even later stond een dieplader met het eerste huisje te wachten op de afrit van de A73 naar Dukenburg. Gele busjes van de verkeersregelaars maakten de Staddijk vrij en het eerste konvooi kon aanrijden. In een strakke beweging bracht de chauffeur het gevaarte achteruit op de bouwplaats en niet veel later hing het eerste huisje aan de 'haak'.

De afgelopen week waren al alle leidingen gelegd en de fundamenteën voor de huisjes waterpas gesteld. Door dit voorbereiden de werk stonden de huisjes direct goed en kon er tegelijk met aansluiten van de leidingen begonnen worden. Wanneer de lege dieplader klaargemaakt was en de breedte weer aangepast op normaal niveau, verliet

deze het bouwterrein. Kort daarna kwam het volgende transport. Dit herhaalde zich tot alle huisjes geplaatst waren.

De werkzaamheden startten in droog weer met een heerlijk zonnetje. De (klei)grond op het terrein was allesbehalve droog. Goed schoei- sel was geen overbodige luxe. Wanneer de

omgeving van de huisjes geëgaliseerd en beplant is kunnen de eerste bewoners de huisjes betrekken. Daarvoor volgt nog een bezoekmoment voor pers en omwonenden. Hiervan doen we in de volgende Dukenburg- verslag.

Tekst en foto: Peter Saras

GILBERT DE BRUIJN: PARK STADDIJK

Spetterend was het allemaal niet met het weer maar dan is het ook extra lekker als het zonnetje erdoor komt. Ook de dierenwereld kan dit waarderen. Ik kan dan ook rustig langs het water in het park gaan zitten en de meerkoeten en eenden bekijken. De meerkoeten zijn nogal bazige beestjes. Ruziemaken onderling en met alles wat in

de buurt komt is een klus die ze moeiteloos op zich nemen. De eenden zijn dan altijd de onderliggende partij, maar op de rustige momenten gaan ze heerlijk badderen. Stop ook eens regelmatig tijdens het wandelen en geniet.

Tekst en foto: Gilbert de Bruijn

HARDLOPEN

Rondje in park Staddijk

Over de paden van park Staddijk is een hardloopparcours uitgezet. Houten paaltjes met een plaquette geven de route aan. Op die plaquettes staat dat je hier de coopertest kan doen.

Jezelf testen met de coopertest

In deze test loop je twaalf minuten hard en kijkt dan hoever je gekomen bent. De gehaalde afstand in combinatie met je leeftijd vertelt hoe je conditie is.

Ervaren sporters kunnen in deze twaalf minuten wel tussen de 3400 en 3700 meter afleggen. Voor de vrouwen is dat tussen de 2700 en 3000 meter. Voor de gemiddelde man/vrouw liggen de afstanden toch iets lager, bovendien is het leeftijdsgebonden. De lijstjes hoe goed of hoe slecht je bent zijn te vinden op internet.

Het startpunt voor iedereen hoe ver je ook komt is op het Wout Wagtmanspad naast de ingang van het parkeerterrein bij voetbalclub DVE-Trajanus en hockeyclub HCQZ, enkele tientallen meters vanaf de Staddijk (weg).

Tekst en foto boven: Peter Saras

Foto onder: Arthur de Jonge

VOETBALVELDJE PARK STADDIJK VERDWIJNT

De gemeente gaat het voetbalveldje naast trainingscentrum Michi, Staddijk 41 weghalen.

Het veldje is destijds aangelegd voor de jongeren die toen in *Jongerencentrum Staddijk* kwamen. Het wordt al lange tijd niet of nauwelijks gebruikt en zou eigenlijk vervangen moeten worden. Er zijn in de direct

omliggende wijken Aldenhof en Weezenhof voldoende andere locaties voor balspelen, zo geeft men aan. En natuurlijk kun je ook op elk willekeurig grasveld of pleintje een balletje trappen. Met de jassen in een stapeltje als doelpalen, de ouderen onder ons zijn hiermee opgegroeid...

Tekst en foto: Peter Saras

WIJKWARMTEPLAN

Zwanenveld en Lankforst-Noord

Sinds 2018 werkt de gemeente toe naar een aardgasvrij Nijmegen in 2045 en een aardgasvrij Dukenburg in 2035. Met als doel: het verminderen van de uitstoot van broeikasgasen in de gebouwde omgeving.

Zoals al aangekondigd in de laatste Dukenburger en onze laatste nieuwsbrief van 2021, stellen we nu voor de wijken Zwanenveld en Lankforst-Noord een wijkwarmteplan op, samen met bewoners.

In het wijkwarmteplan staat bijvoorbeeld welke alternatieven voor aardgas mogelijk zijn. Ook staat erin welke stappen zijn gezet en welke stappen we voorzien voor de toekomst. In het wijkwarmteplan worden geen definitieve keuzes gemaakt voor de toekomst. Wel staat beschreven hoe het comfortabel én betaalbaar wonen blijft in Zwanenveld en Lankforst. Betaalbaarheid is en blijft een van de basisuitgangspunten.

Reageren

Het eerste concept wijkwarmteplan is in februari gedeeld en besproken met een klankbordgroep van inwoners die betrokken is bij het proces aardgasvrij in Zwanenveld en Lankforst. Met de verbeteringen, aanpassingen en reacties van deze groep werken we stap voor stap toe naar een gezamenlijk wijkwarmteplan. Zodra dit plan klaar is, verspreiden we huis-aan-huis een begrijpelijke versie. Uiteraard met een link naar het volledige wijkwarmteplan. U heeft dan nog uitgebreide de mogelijkheid om hierop te reageren. Met uw reacties kan later dit jaar de gemeenteraad het wijkwarmteplan vaststellen.

Wilt u nu al iets aan ons kwijt? Of meer informatie over het wijkwarmteplan of energie besparen? Spreek ons dan tijdens een kop koffie op onze locatie *Duurzaam wonen* in Winkelcentrum Dukenburg. Dat kan elke dinsdag-, woensdag-, donderdagochtend. Ook kunt u mailen naar duurzaamwonendukenburg@nijmegen.nl of bel met Tom Verhoef: 06 28 12 75 10.

Tekst: Tom Verhoef, gemeente

CADEAUBON ENERGIE VOOR HUURDERS

Bent u huurder bij een woningcorporatie en wilt u energie besparen? Vraag dan nu de bon ter waarde van 50 euro aan.

U kunt de bon inwisselen voor producten waarmee u energie bespaart. Bijvoorbeeld radiatorfolie of ledlampen. Of een douchekop waarmee u water bespaart. Zo vraagt u de gratis cadeaubon aan:

1. Ga naar de cadeaubon-pagina van het Energieloket.
2. Klik op *cadeaubon aanvragen*.
3. Vul uw gegevens in en kies of u de bon in een webshop of bij één van de deelnemende bouwmarkten in Nijmegen wilt besteden.

Tekst: Tom Verhoef

Foto: gemeente Nijmegen

HULP NODIG BIJ ENERGIE BESPAREN?

Wilt u ook starten met energie besparen? Weet u niet goed waar u kunt beginnen, wat u het beste kunt doen met de cadeaubon of wilt u advies? Boek dan gratis een energiecoach aan huis.

Een energiecoach is een vrijwilliger die opgeleid is om samen met u te kijken naar wat u kunt doen of hoe u uw gedrag kunt aanpassen. Meer informatie vindt u op www.nijmegen.nl/energiecoach.

Een energiecoach adviseert over kleine besparende maatregelen. Voor advies over grotere maatregelen aan uw woning en bijbehorende subsidies kunt u terecht op www.nijmegen.nl/energieloket.

Zelf energiecoach worden?

Voor Dukenburg zijn we op zoek naar vrijwilligers die energiecoach willen worden. Interesse in mensen helpen? Het is leuk en nuttig werk. Je maakt echt verschil voor

wijkbewoners die willen werken aan een lagere energierekening. Meer info en aanmelden: www.nijmegen.nl/energiecoach-worden.

Tekst: Tom Verhoef

Foto: gemeente Nijmegen

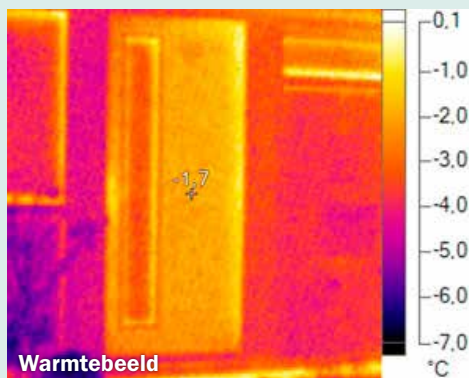

LEKKENDE WARMTE EN LUCHTKWALITEIT

Veel Nijmegenaren zijn actief bezig met het isoleren van hun woning. Door goed te isoleren zorgt u ervoor dat warmte binnen blijft en er geen tocht meer langs ramen, deuren en via de brievenbus binnenkomt. Daarmee bespaart u energie en verbetert u het warmtecomfort in huis. Ook zorgt u voor lagere maandelijkse kosten.

Waar lekt er warmte weg uit mijn huis?

Wilt u weten waar warmte uit uw huis weglekt? Maak dan op een koude dag opnamen van uw huis met een warmtebeeldcamera. Op de afbeeldingen die u met de camera maakt, ziet u waar (onverwacht) warmte weglekt. Handig, want zo weet u precies op welke plekken isolatie of andere maatregelen kunnen helpen om warmteverlies tegen te gaan. De warmtebeeldcamera is te leen op onze locatie *Duurzaam wonen* in Winkelcentrum Dukenburg.

Maar hoe zit het met de kwaliteit van de lucht in huis?

Het isoleren van uw woning kan er voor zorgen dat de luchtkwaliteit in huis achteruit gaat. Met een luchtkwaliteitsmeter weet u of u voldoende ventileert. De meter geeft aan hoeveel CO₂ in huis is en waarschuwt bij te hoge waarden. Door een paar dagen de meter te gebruiken, krijgt u meer inzicht in de luchtkwaliteit.

Warmtebeeldcamera en luchtkwaliteitsmeter gratis lenen?

De camera en meter gratis een paar dagen lenen? Haal hem op bij *Duurzaam wonen* (naast de Pronkwinkel) in winkelcentrum Dukenburg. Natuurlijk leggen we ook uit hoe de camera en meter werken. Dat kan op elke dinsdag-, woensdag- en donderdagochtend. Reserveren kan door een e-mail te sturen naar: duurzaamwonendukenburg@nijmegen.nl

Tekst: Tom Verhoef

Foto's: collectie gemeente Nijmegen

VIERDE VINCENTIUS

Woensdag 23 februari openden Linda van Aken (Vincentius Vereniging Nijmegen) en Michel van Heeswijk (Time To Change) met het doorknippen van een lint de vierde vincentius-vestiging van Nijmegen in Lankforst.

Naast een ontmoetingsruimte heeft deze vestiging een grote sport- en fitnessruimte. Vincentius is samen met Time To Change lifestyle coaching gevestigd in het voormalig huismeesterkantoor in het complex de Valckenaer. Lankforst 54-94.

Tekst en foto: Peter Saras

STAP VOOR STAP

Na een winterstop in de afgelopen weken waarin de winter v r weg bleef, heeft de groep bewoners die het op zich heeft ge-

nomen twee viaducten in ons stadsdeel van kleurige wandschildering te voorzien, wat meer stappen gezet.

Werkgroep Kunst in de tunnels in Dukenburg

Uit de ontwerpen van kunstenaars en -collectieven is een keuze gemaakt, waarmee verder gewerkt kan worden. Intussen worden verschillende mensen benaderd om hun mening te uiten. Waarom verdient Dukenburg mooiere tunnels/viaducten of waarom juist niet? Hun antwoorden zullen in dit blad worden gepubliceerd, tenzij er honderden reacties komen. Ook lezers kunnen hun kijk op dit plan geven, bijvoorbeeld met een ingezonden brief naar dit wijkblad. De groep met een 'tunnelvisie' is er benieuwd naar. Het e-mailadres is: kunstindetunnelsdukenburg@gmail.com

Tekst: werkgroep Kunst in de tunnels in Dukenburg. Foto: Jacqueline van den Boom

ALZHEIMER CAFÉ

We gaan weer open!

Het Alzheimer Café biedt ontmoeting voor mensen die met dementie te maken hebben.

Graag aanmelden. Wij nemen dan contact met u op.

- Bij voorkeur via e-mail naar: robeerst@alzheimerwilligers.nl
- Zet in de e-mail uw naam, e-mailadres, telefoonnummer en het aantal personen met wie u wilt komen.
- Telefonisch door te bellen naar: (024) 345 38 20.

In Wijkcentrum Dukenburg, Meijhorst 70-39, Nijmegen

Inloop 19.00 uur.

Start 19.30 uur. Einde circa 21.00 uur.

TOEGANG GRATIS

Het thema van de avond: actief blijven bij dementie.

Door dementie kunnen er problemen ontstaan met het onthouden, het nemen van initiatief en actief bezig zijn. Hierdoor kan het blijven doen van activiteiten (zoals boodschappen doen, koken, tafeldekken, een hobby uitvoeren) lastig worden, terwijl het juist belangrijk is om actief te blijven. Wat kan u helpen om toch actief te blijven en welke ondersteuning kunnen uw naasten hierbij bieden?

Hierover gaan we in gesprek met een ergotherapeut en zal zij leuke tips geven.

Op woensdag 27 april is er GEEN Alzheimer Café wegens Koningsdag

Tekst: Jo Robeerst

Foto: Alzheimer Nederland

TAMME KASTANJES GEPLANT

Het werk aan de plukroute in Meijhorst vordert gestaag. In februari zijn rond het Amfiplaza bij de Meijhorst-maisonnettes zeven tamme kastanjes geplant. Deze 'plukbomen' zijn onderdeel van de plukroute die momenteel aangelegd wordt in Dukenburg/Meijhorst.

Ook twee uiensoepbomen, twee kersen- en twee walnootbomen zijn in deze februariweek geplant op het speelveld bij de maisonnettes. Eind januari werden hier en op de plantplekken langs de 10^e straat Meijhorst al de gaten gegraven en compost verdeeld. De aangeplante bomen zijn van een redelijk formaat, zo zijn ze bestendig tegen vandalisme. Bij de 10^e straat Meijhorst zijn inmiddels zes lindebomen en twee pecannotenbomen geplaatst. Bij het Amfiplaza komt ook nog aanplant in de vorm van vlier-, appelbes- en olijfwilgstruiken.

Studenten

Vanaf september hebben zes HAN/RU-studenten meegelopen met de aanleg van de plukroute en het vormgeven van een activiteitenprogramma voor de leerlingen van de basisscholen in de buurt. Ook is er gewerkt aan een plukroute-kookboek. Hierin zijn ook recepten van bewoners uit de wijk meegenomen. Mogelijk komt er vanaf maart een nieuwe groep studenten meehelpen. Daarnaast hebben de studenten een meerjarenplan opgesteld voor het onderhoud en het vergroten van de biodiversiteit rondom de plukroute. De hieruit voortvloeiende routekaart kan het vaste onderhoudsteam gaan gebruiken als leidraad in de komende jaren.

Vrijwilligersgroep krijgt vorm

De vrijwilligers zullen zich met name richten op het onderhoud van de plukroute. Maar er zijn ook bewoners nodig voor de organisatie van activiteiten rond de plukroute. Zo zoekt men vrijwilligers voor de onderhoudsdagen, rondleidingen en oogstfeesten. Tijdens het onderhoud zullen de vrijwilligers te herkennen zijn aan het plukroutelogo op hun jassen. Aanmelden als vrijwilliger kan bij Maarten Noordzij: 06 44 08 67 87. Op de hoogte blijven en de nieuwsbrief ontvangen? Stuur een e-mail naar: plukroutenijmegen@gmail.com. Wordt vervolgd.

Tekst en foto's: Peter Saras

FIETSPAD VAN SCHUYLENBURGWEG

Vanaf woensdag 2 februari is aan het fietspad langs de Van Schuylenburgweg gewerkt. Het hele fietspad aan de kant van en langs Tolhuis wordt vernieuwd.

Dit fietspad was vanaf de kruising met de Van Rosenbergweg tot aan het Steve Biko plein afgesloten tot 11 maart. Fietsers konden een omleidingsroute volgen. Voetgangers mochten wel gebruik maken van de stoepen. Het autoverkeer moest het al die

tijd met één rijstrook minder doen. Een verkeersregelaar hielp met openhouden van de aansluiting met Tolhuis. Ook de bushalte en de inrit naar het bouwterrein van *Hof van Nijmegen* bleven gewoon toegankelijk. Afhankelijk van de weersomstandigheden zijn alle werkzaamheden op vrijdag 18 maart afgerond. Dan ligt er glad rood asfalt, een wens van veel Dukenburgers.

Tekst en foto: Peter Saras

PROBLEMEN OP PADEN IN PARK STADDIJK

Op een groot aantal wandelpaden in park Staddijk is in opdracht van de gemeente een verhardingslaag aangebracht.

Dat is een goede zaak omdat daardoor bij regenachtig weer de paden beter te belopen zijn. En er is nogal wat regen gevallen de laatste tijd. Wel is nu een nieuw probleem ontstaan. De verharde paden zijn ook goed

berijdbaar geworden voor mensen op snelle fietsen en mountainbikes. Zelfs scooterrijders zijn al enkele keren gesignaleerd. Dat komt de veiligheid van de wandelaars niet ten goede. Een deel van de oplossing zou kunnen zijn dat met borden duidelijk wordt aangegeven wat fiets- en wandelpaden zijn

Tekst en foto: Toine van Bergen

NIEUWE WINKELS

Wellicht dat door de uitbreiding van de Jumbo de twee leegstaande panden in Winkelcentrum Malvert weer nieuwe huurders krijgen.

Sen Aesthetics

Een van deze zaken is Sen Aesthetics. Deze onderneming is gevestigd op Malvert 70-03, het vroegere hoekcafé. Het bedrijf is actief in de branche schoonheidsverzorging, pedicure en manicure. Verder is er visage en image consulting. De behandelingen omvatten huidverbetering, huidverjonging, microneedling, facials / peelings en image skincare. Het woord *Sen* wijst op een internationale behandelingstechniek. Deze zaak was half februari nog niet geopend, maar de openingsuren staan al wel op de ruit van de toegangsdeur. Ik sprak met een van de familieleden van de eigenaar. Men hoopt zo spoedig mogelijk te openen, zo vertelde hij. Ik vernam verder dat een van de specialiteiten van de nieuwe salon een laserbehandeling zal zijn.

Italiaanse wasproducten

In de winkel van de voormalige vestiging van Terre des Hommes komt een zaak in Italiaanse wasproducten, een soort wasverzachter met intense naspoelegeuren, die aan de was een langdurige frisse geur geven. Op 16 februari was deze nog niet geopend maar er werd al wel druk aan de inrichting van deze nieuwe zaak gewerkt. Ik sprak met de familie van de exploitant. De winkel brengt voor Nederland een bijzonder wasproduct. Het is namelijk sterk geconcentreerde vloeistof in een flacon en je hoeft maar een beetje van dit wasproduct aan de was toe te voegen voor een langdurige frisse was. In Italië en trouwens rond het hele Middellandse Zeegebied is men vanwege het klimaat meer geurbewust dan in Nederland. Men vindt daar meerdere typen wasgeuren. In duurdere Italiaanse hotels wordt wasgeur nogal eens gebruikt en daarom ruikt het hotelbed lekker fris wanneer men tussen de lakens duikt. Mede omdat ons klimaat steeds warmer wordt kan de belangstelling voor deze Italiaanse wasgeuren wellicht ook hier toenemen.

Tekst: Janwillem Koten

LIEDERENBUNDEL

Op 27 maart 2022 verschijnt de liedbundel *De weg die je goeddoet*, verzamelde liederen van Andries Govaart bij uitgeverij Skandalon.

Het zijn zo'n 350 liederen voor liturgie en ritueel, geschreven in hedendaagse en bijbels gekleurde taal. De muziek is van 60 Nederlandse componisten, 25 buitenlandse componisten en klassieke hymnen. Een grote diversiteit aan muziek, van eenvoudig eenstemmig tot vierstemmig met instrumentale begeleiding; van een onbegeleid wijsje dat een canon kan worden tot een uitdagende madrigaal. Even divers zijn de teksten. Soms volgen ze de orde van dienst. Andere teksten zijn thuis te zingen, voor het eten of het slapen gaan. Er zijn er die de liefde bezingen, er is ook een dienst ter inkeer voor de kerst, of een klacht die de onmacht uitschreeuwt.

Indeling

De indeling van de eenstemmige uitgave volgt die van het *Liedboek zingen en bidden in huis en kerk*. Daarbij valt op dat er twee rubrieken zijn toegevoegd: Pelgrimeren en Zegeningen. De rubriek Gemeenschap der heiligen kent 23 items. Latijnse hymnen zijn vertaald, nieuwe hymnen geschreven.

De bundel kent zes registers die de praktische bruikbaarheid ten goede komen. Naast de eenstemmige uitgave verschijnt een website www.andriesgovaart.nl met een pagina voor ieder lied; daarop een beeld bij het lied, de begeleiding en meerstemmigheid of verwijzing ernaar, alternatieve muziek, audio- en/of video-opnames en achtergrond van de liederen, besprekingen en dergelijke.

Presentatie

De presentatie van *De weg die je goeddoet* is op 27 maart 2022 in de Antonius van Paduakerk, Groesbeekseweg 96, 6524 DJ Nijmegen van 14.00 tot 16.30 uur. Dr. Nienke van Andel leidt de bundel in. Het Vocaal Theologen Ensemble onder leiding van Hanna Rijken zingt en doet de aanwezigen zingen. Opgave: presentatie@andriesgovaart.nl.

Tekst: Andries Govaart

QUICK 1888 BOWLS ZOEKT NIEUWE LEDEN

Quick 1888 is een bijzondere omnivereniging. Dat blijkt uit de bowlsclub van Nijmegen en omstreken die Quick als enige voetbalclub in Nederland ook heeft. Om de continuïteit van Quick 1888 Bowls Nijmegen te waarborgen, rolt de oudste voetbalclub van Nijmegen de groene loper uit voor nieuwe bowlsleden.

Bowls biedt senioren niet slechts een mooie manier om stramme spieren soepel te spelen. Sociale contacten zijn minstens zo belangrijk. Op woensdagen daagt het balspel op de groene mat uit tot sportief presteren en gezellige gesprekken aan de koffie in de kantine. Bowls lijkt op jeu de boules. Concentratie en inzicht zijn belangrijker dan kracht, waardoor bowls door mannen en vrouwen tot op hoge leeftijd gespeeld kan worden. Quick nodigt geïnteresseerden uit gratis vier weken mee te spelen in de OC Huismanhal aan de Dennenstraat. Een goed humeur is het enige wat je nodig hebt voor een succesvolle snuffelstage.

Door ouderdom en overlijden is ons ledenbestand uitgedund. Op dit moment hebben we zeventien leden. Bowls is een sport, geen spel. Het vereist handigheid om de bowl de juiste richting op te sturen. Rechthout rollen gaat niet bij rustig rollen. Het langzamerhand aanvoelen van die handigheid geeft plezier. De bowls moeten zo'n dertig meter over een groene mat of een grasveld gerold worden richting een kleine, witte doelbal: de *jack*. Elke meter rollen is het grootste verschil met jeu de boules. Door dat rollen kost bowls spelen geen kracht. Meer dan de helft van de leden is 80-plus. Ze willen het nog jaren volhouden, want het gaat om techniek, inzicht, tactiek en concentratie.

Voorzitter Jan Boersbroek, die al vele jaren lid is, koestert deze sport en staat te popelen om nieuwe leden te verwelkomen: 'Het is een leuke sport waar je niet moe van wordt

of snel te oud voor bent. Met tussen het rollen van de bowls door, die 1200 gram wegen, veel tijd voor gezelligheid. Dus kom bowls spelen bij Quick.' Om belangstellenden kennis te laten maken met bowls is het mogelijk om vier weken gratis mee te spelen bij Quick1888 Bowls. Bowls zijn voorhanden evenals plastic overschoenen - voor het geval deelnemers geen sloffen, moccasins of schoenen met gladde zolen hebben - want profielloze zolen zijn noodzakelijk om het groene speelveld heel te houden. Zonder geld uit te geven is een goed humeur het enige wat je mee moet nemen. Elke woensdag van 10.30 tot 12.30 uur wordt de groene mat, *the green*, uitgerold in de OC Huismanhal voor onderlinge partijtjes. Om 11.15 uur is de koffiepauze in de kantine. Het oudste lid is 89 en het jongste 66. Toch speelt leeftijd geen rol. Als je niet gepensioneerd bent kun je ook onderdeel uitmaken van de bowlsafdeling van Quick. Je hoeft eveneens geen lid te zijn van Quick en waar je vandaan komt maakt niet uit. Wie na de snuffelstage lid wordt, gaat per seizoen 125 euro contributie betalen. Een seizoen duurt van de eerste woensdag in augustus tot en met de laatste woensdag in juni. Met 48 aangename woensdagen komt de prijs per keer neer op een doorsnee kop koffie in de horeca: 2,60 euro. Als het ledenaantal groeit wordt de kans weer groter dat er teams van drie leden, net als in het verleden, deel gaan nemen aan landelijke NIOBB-toernooien. Want ook al oogt bowls als spel, Boersbroek stelt terecht dat het een sport is. Kijk maar eens naar de populariteit in het Verenigd Koninkrijk.

Voor informatie kunt u contact opnemen met Jan Boersbroek (024) 323 46 57 of Jan Mensink 06 30 47 56 88 of info@jjmensink.nl. Kijk ook op www.quick1888.nl.

Tekst: Jan Mensink. Foto: Quick 1888

ER KOMT SCHOT IN

Wanneer je over de Van Schuylenburgweg komt, zie je sinds eind januari 2022 het zeven verdiepingen hoge appartementsgebouw al zonder hekken staan. Het gebouw werd als eerste van het complex *Hof van Nijmegen* opgeleverd. Vrijdag 31 januari kregen al enkele nieuwe bewoners de sleutels van hun appartement, gelegen aan de 27^e straat in Tolhuis.

Huurhuizen

Bij het eerste straatje met twintig huurhuizen was de uitreiking van de sleutels op maandag 7 februari. Vlak voor de deadline van deze Dukenburger waren diverse bewoners al druk in hun nieuwe woningen. Zo vertelde een bewoner trots dat zijn vloeren waren bezorgd en dus het klussen nu echt begon. 'Ben wel een van de eersten', vertelde hij midden februari. 'Er brandt 's avonds nog maar bij drie of vier appartementen licht.'

Ook bij de bewoonster van een van de lage huurhuizen mochten we binnen kijken. Ze

heeft besloten een keuken naar eigen smaak te laten plaatsen en had net de restanten van de weggehaalde muurtegeltjes opgeruimd. Ze liet ons trots de slaapkamer en badkamer zien: 'Ruim hè. Ik ben hier zo blij mee.' Vervolgens nog even mee naar de zolder waar door een scheidingswand ook een grote kamer is gecreëerd.

Koophuizen

We maakten nog een rondje over het bouwterrein. De laatste te bouwen koophuizen stonden in de steigers, maar in het verlengde van de huurhuizen in de 27e straat was men druk met de afwerking van de eerste koophuizen die in maart (volgens schema) opgeleverd gaan worden. Wegenbouwers waren de parkeerplaatsen aan het aanleggen. Voor de zomervakantie zouden alle huizen bewoond kunnen zijn.

In de volgende Dukenburger maken we kennis met de nieuwe bewoners.

Tekst en foto's: Peter Saras

SPLINTERS

Het hergebruikte materiaal voor de Beverbrug in Zwanenveld is geen succes. De bovenbalken (leuning) zijn al behoorlijk aangetast en er zijn flinke splinters.

Tekst en foto's: Peter Saras

ADVERTORIAL

Bent u op zoek naar een Provoet pedicure in Dukenburg? Voor professionele behandeling van: kalk-/schimmelnagels, verdikte nagels, likdoorns, kloven, pijnlijke eeltplekken, ingroeiende nagels, wrat behandelingen bent u bij mij op het juiste adres.

De praktijk is gevestigd in de Weezenhof en is ook toegankelijk voor mindervaliden.

Kijk voor meer informatie op mijn website www.pedicurepraktijkezgi.nl

www.instagram.com/pedicurepraktijkezgi

Om een afspraak te maken kunt u telefonisch contact opnemen met 0636334611

Hopelijk tot ziens!

Duukjes

Duukjes zijn gratis, niet-commerciële advertenties voor lezers van *de Dukenburger*. Ook een advertentie plaatsen? Mail naar info@dedukenburger.nl.

Woonruimte gezocht

Echtpaar met kindje van 2 jaar zoekt woonruimte. Reacties graag naar 06 42 06 44 89.

Volleybal

Volleybalvereniging Appart'67 heeft weer plaats voor nieuwe leden. Het is een gemengde vereniging die speelt op de maandagavond in de Ploegstraat. Wij spelen recreatief volleybal met aangepaste regels voor 50+. Als je er maar plezier in hebt en de spelregels kent. Informatie via maria.aalbers@xs4all.nl of telefoonnummer (024) 350 16 15.

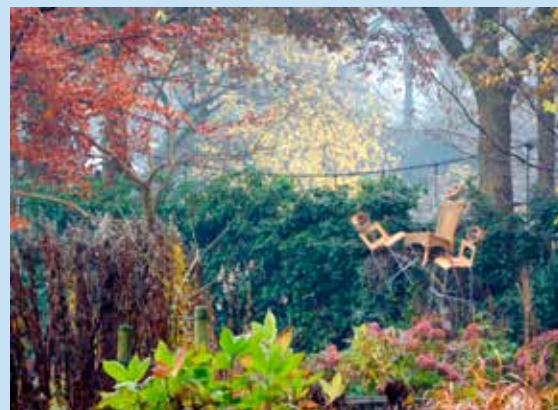
Trompettist(e) gezocht

Thompson Bridge Band (TBB) zoekt trompettist(e). Dankzij de versoepelingen is onze bigband, de Thompson Bridge Band met muzikanten uit Grave en wijde omgeving, weer enthousiast begonnen met de repetities en zien we met veel plezier uit naar onze komende optredens. De TBB is een swingende bigband met een veelzijdig repertoire. De basis van de band wordt gevormd door een sterke en uitgebreide ritmesectie. Verder beschikt de band over optimaal bezette blazerssecties met uitstekende solisten. De zang wordt verzorgd door een ervaren zangeres.

Onze bigband heeft zich in de afgelopen jaren ontwikkeld tot een bekende en graag gehoorde band en is daarom vaak te horen bij allerlei soorten evenementen. De band speelt een breed repertoire dat zowel de evergreens uit het bigbandrepertoire omvat, alsook uit onder andere pop, latin en swingende dansbare muziek bestaat. Repetitie op de *woensdagochtend* onder professionele leiding.

Ter versterking van onze trompetsectie heten we een nieuwe trompettist (v/m) graag van harte welkom. Voor deze trompettist(e) gaan we uit van ervaring in een orkest/band en kennis van bladmuziek. Uiteraard is er gelegenheid om een keer een repetitie bij te wonen en de sfeer te proeven. Schroom niet en neem contact op met Wil van Raay, tel. 06 30 70 63 68, e-mail: wajvanraay@gmail.com. Uitgebreide info: thompsonbridgeband.nl.

TENTOONSTELLINGEN

Tentoonstelling
Vrede
Vrijheid
en een Onsje Geluk

Maak zonder coronabewijs
individuele afspraak

Vrede, vrijheid en een onsje geluk & 40 jaar De Nijmeegse Stadskrant

In de Passage Molenpoort op de eerste verdieping zijn twee tentoonstellingen te zien die op 5 maart feestelijk werden geopend door burgemeester Bruls.

De Nijmeegse Stadskrant werd veertig jaar geleden opgericht na de Piersonstrijd voor woningen in plaats van een parkeergarage. Er was behoefte aan een krant die veel aandacht besteedde aan wat er verbeterd en anders zou moeten in Nijmegen. Na een aantal jaren wilde de redactie niet meer alleen een activistische krant zijn. Vanaf die tijd houdt de krant zich aan de journalistieke regels van bijvoorbeeld hoor en wederhoor. De tentoonstelling laat de geschiedenis van de krant én die van Nijmegen zien met de voorkanten van de in veertig jaar gemaakte kranten. Fotograaf Henk Braam toont bijzondere inkijkjes in het stadse straatleven en Freek Janssen zijn cartoons. Hun werk verlevendigt al vele jaren elke krant.

De Tentoonstelling *Vrede, vrijheid en een onsje geluk* toont drie jaar activiteiten van Stichting KUS en laat het kleurrijke samenleven zien in Nijmegen in vrede en vrijheid. Wat betekent vrede en vrijheid voor jou in je dagelijks leven? Tientallen bekende en onbekende Nijmegenaren beantwoordden

deze vraag door schilderijen, foto's, teksten en objecten te maken. De werken zijn in deze tentoonstelling en in acht Vrede- en Vrijheidstuinen in Nijmegen te zien.

De kunstenaars Hanneke Beld, Marcel Blom, Frans Eppink en Diederik Grootjans begeleidden workshops, in coronatijd in de open lucht, over deze persoonlijk gevoelde vrede en vrijheid. Zij tonen ook eigen werk, net als andere bekende en startende kunstenaars.

Meer dan vijftig Nijmegenaren, onder wie een vijftiental uit Dukenburg, vertellen inspirerend over hoe zij met hun sociale organisaties de kunst van samenleven in praktijk brengen. Frans Houtbeckers toont zijn wondere wereld, waar de stenen figuur Kloris Steenbeen een wereldreis maakt langs vier werelden, wit, zwart, geel en groen en leert dat kleur er niet toe doet. Houtbeckers neemt je ook mee langs vier Nijmeegse vredesweken. Er zijn meerdere creatieve en kinderactiviteiten en dialogen.

Passage Molenpoort 106, eerste verdieping. Openingstijden: woensdag tot en met zaterdag van 12 tot 17 uur. Tot zeker 26 maart.

Tekst: Mariët Mensink

Foto's: Stichting KUS

DE STAD BEN IK - HOE WIJ VERBINDING ZIEN

Met een blik van nieuwsgierigheid struinen wij – Anja en Christeljohn, beiden Dukenburgers – door de wijken van Nijmegen. We zijn er niet op uit om de mooie paden te bewandelen, maar om ons te verwonderen over wat we op ons pad ontdekken.

Op de Graafseweg stappen we de bus uit en steken over. Tussen pilaren door duiken we de donkerte van een bosschage in. Een trap afdalend laten we het verkeer achter ons. Vrolijke heldere kinderstemmen klinken vanaf het schoolplein van De Wieken. We gaan rechts omhoog naar de Witte Molen.

Wat betekent VERDEKKERD? Daarover weet de molenaar het één en ander te vertellen. Het heeft te maken met het type wieken dat in 1933 is aangebracht, ontworpen door ene Dekker. Deze zijn later vervangen door fokwieken met aluminium open vleugels.

Gezeten op de ‘vestingmuur’ kijkt een molig mannetje door zijn verrekijker. Speurt hij de Wolfskuil af? We willen deze wijk en Biezen verkennen, maar ontkomen er niet aan af en toe in Hees te belanden. Zo krijgen we nog wat mee van de kribjesroute.

‘Deze bellenblazers heten u hier welkom op de kribjesroute, omdat ze in hun bubble blijven moeten, ...’

In de Bredestraat vergapen we ons aan een riant huis. Op de oprijlaan stappen twee mensen uit een auto. Hier vragen of we naar de wc mogen? Onze opluchting is groot; het hek sluit automatisch, net voor wij het er op willen wagen. Wat zegt dit over ónze bubbel?

Een vrouw in de Patrijsstraat: ‘Zijn jullie door het park Leeuwenstein gelopen? Vroeger was dat de tuin van de villa. Wij voelen ons niet bij Wolfskuil, Biezen of Hees horen. We willen dat onze buurt officieel als Leeuwenstein wordt erkend. Maar dat is een hele klus.’

Voor verschillende ramen hangen protestposters: ‘Betaald parkeren? Wij blijven baas’ en ‘Deze stinkfabriek maakt onze buurt doodziek.’ Dan bedoelen ze toch echt niet de Wijkfabriek, want die oogt als een gezellig buurthuis met de dialoog hoog in het vaandel.

*In saamhorigheid
kerststal en protest
om uniek te kunnen zijn*

Een volgende wandeling brengt ons in het gebied ten noorden van de Weurtseweg.

We zwerven rond de Kaapstander en de ‘pakhuizen’ aan de Dokstraat. Bij de Gelderlander nemen we de tijd voor de foto-expositie.

Van een afstand oogt de Kaapstander als een aangemeerd topzwaar cruiseschip. Aan de westelijke kant van de Waalhaven ligt een boot met twee klokken én een carillon. ‘Dat is een oude raderboot. Het is nu een kerk voor binnenschippers, circus- en kermislui. Ik heb er weleens een dienst bijgewoond. Hartelijke mensen’, vertelt ons een man die zijn hondje uitlaat. In zijn huis worden we gastvrij onthaald door hem en zijn vrouw. Tegenover hun woning wordt flink gebouwd.

Vanaf het bouwterrein komen we bij het Honigcomplex. Een ontroerende plek; de verlatenheid van een fabriek en de schoonheid van muurschilderingen, zinding van creativiteit

die lijkt te zijn stilgevallen. Hier is van alles gebeurd. En wat gaat er gebeuren?

Vaak vinden we grote contrasten tussen oud en nieuw aan de ene en andere kant van de straat. Maar als we vanaf de Weurtseweg de Winselingseweg inslaan, zijn we verrast hoe de architectuur van het gebouw links zijn weerslag heeft gevonden in de nieuwbouwwoningen rechts.

*De inspiratie
als een zoekplaatje
Eenheid in verscheidenheid*

Een vergelijking die meer in het oog springt is de ‘replica’ van de Vasim in de Laan van Oost-Indië, *Nieuw Nyma Anno 2016*. Eigenlijk is bijna de hele buurt een ‘replica’ van oude panden in Nijmegen.

De Cultuurspinnerij De Vasim is weliswaar opgeheven, maar onder de eerste boog van de Oversteek bruist het van activiteit. De liefhebber van padel en crossfit werkt zich hier in de buitenlucht in het zweet. Wij doen het wat rustiger aan.

Wordt vervolgd...

**Tekst: Anja Strik en Christeljohn Roothans
Foto's: Anja Strik**

link: www.molendatabase.nl/nederland/molen.php?nummer=255

Mensen helpen?

Zorg of hulp nodig?

Mensen ontmoeten?

Een idee voor de buurt?

Vragen over regels en papieren?

STIP DUKENBURG
Wijkcentrum Dukenburg

Meijhorst 70-39
maandag t/m vrijdag
9.30-12.00 uur

stip

WWW.STIPNIJMEGEN.NL/DUKENBURG
f @StipNijmegenDukenburg

'KAMERS MET AANDACHT'

Weet je nog, het moment dat jij uit huis ging? Waarschijnlijk kreeg je hulp van je ouders, vrienden of familie en waren zij er als het even niet mee zat. Als het even niet lekker ging, of je had een vraag over hoe lang de piepers ook alweer moesten koken, of hoe je de was precies moest scheiden zodat wit niet roze werd. Maar wat nou als dat sociale vangnet er niet is en jongeren geen vertrouwde plek hebben om op terug te vallen?

Stichting *Kamers met Aandacht* is in jouw buurt op zoek naar kamers voor jongeren in de leeftijd van 18 tot 23 jaar die een zorgorganisatie verlaten of dak- of thuisloos zijn, en nog net niet helemaal zelfstandig kunnen wonen. Zij zoeken samen met de gemeente en (jeugd)zorgaanbieders kamers in de particuliere sector.

Een beetje aandacht voor elkaar

Iedereen kan een kamer met aandacht aanbieden en iedere woonruimte kan een kamer met aandacht worden. Of dat nu een zolderkamer bij een gezin, een kamer bij een alleenstaande, bij een ouder echtpaar thuis of een kamer boven een winkel of in een studentenhuis is. De jongere krijgt begeleiding van de betrokken hulpverlener en met een beetje persoonlijke aandacht in zijn/haar woonomgeving bouwt hij of zij een eigen netwerk op om op terug te vallen. Totdat ze uiteindelijk helemaal op eigen benen kunnen staan. De persoonlijke aandacht kan komen van de verhuurder en/of van inwonende huisgenoten. De jongeren zijn op hun beurt ook bereid om een wederdienst te doen. Bijvoorbeeld een klusje in huis, even oppassen, de hond uitlaten of boodschappen halen. Zo ontstaat er voor beiden een win-win situatie.

Zorgvuldige match

De verhuurder en de jongere worden zorgvuldig gematcht. De verhuurder bepaalt zelf hoeveel 'aandacht' hij of zij wil bieden en overlegt op welke wijze dit gebeurt. De jongeren om wie het gaat kunnen de huur maandelijks voldoen, hebben een dagbesteding en geen problematiek die het dagelijks functioneren in de weg staat. De bedoeling is dat zij, na een periode van aandacht van een verhuurder en ambulante begeleiding van een zorgaanbieder, voldoende vaardigheden en netwerk hebben om helemaal zelfstandig te wonen.

Informatiebijeenkomst

Kamers met Aandacht organiseert iedere maand een online informatiebijeenkomst van 19.00 uur tot 20.00 uur voor mensen die interesse hebben in het verhuren van een kamer aan een jongere. Tijdens de online informatiebijeenkomst krijgt men uitleg om welke jongeren het gaat en wat de werkwijze is van Kamers met Aandacht. Men krijgt informatie over helpende wet- & regelgeving en een verhuurder zal haar persoonlijke ervaringen delen. Daarnaast is er ruimte voor het stellen van vragen. Deelname is mogelijk voor iedereen die thuis een kamer over heeft, in zowel huur- als koopwoningen, zonder dat men toeslagen kwijtraakt.

Wilt u deelnemen of aandacht schenken aan ons initiatief?

Kijk dan voor meer informatie op kamersmetaandacht.nl of neem contact op via info@kamersmetaandacht.nl, 06 11 13 46 85.

Tekst: Anne-Marie Akkers, Coördinator regio Nijmegen en Arnhem

Richt uw woning mooier in met **Wennekers Nijmegen**

WENNEKERS
NIJMEGEN

Groenestraat 2A Nijmegen
(hoek St. Annastraat)
T: (024) 356 01 04
E: info@wennekers-nijmegen.nl

Gordijnen, zonwering, vloeren ...en meer

www.wennekers-nijmegen.nl

Geachte redactie

Winkelcentrum Weezenhof

De redactie van de *Dukenburger* ontving de volgende brief van H. Wichtelman over de herbouw van Winkelcentrum Weezenhof:

Beste redactie,

Graag uw aandacht voor het volgende.

Met veel belangstelling lees ik iedere keer weer het wijkblad de *Dukenburger*. Zo ook de ontwikkelingen rondom het nieuw te realiseren winkelcentrum in de groenste wijk van Nijmegen.

Met verbazing neem ik en vele andere wijkbewoners kennis van de inhoud en de toon in de berichtgeving over de voortgang van het te realiseren winkelcentrum.

Ten eerste is de gehouden enquête niet representatief. Weezenhof heeft (2022) 3575 inwoners (bron [https://allecijfers.nl/buurt/weezenhof-nijmegen](https://allecijfers.nl/ buurt/weezenhof-nijmegen)). Iets minder dan 600 keer is de vragenlijst ingevuld. Dat is slechts 16%. Hiervan vindt 56% het ontwerp een slecht plan, de andere 44% vindt het goed of staat er onverschillig tegenover (bron: <https://huisvanweezenhof.nl/pleitnotitie/>).

Ik woon zelf in de Weezenhof en heb ervaren dat de enquête met stemadvies is verspreid. Een meerderheid (84%) heeft niet gereageerd. En zelfs van die beperkte groep zegt 12% dat het een goed plan is en dat de bouw z.s.m. mag beginnen.

Daarom schetst het verbazing dat in het laatste nummer (februari) in de rubriek *Dukenburg in stukjes* de suggestie wordt gewekt dat alle wijkbewoners aan het ontwerp willen sleutelen. Het platform en de enquête in het bijzonder spreken niet namens alle weezenhoffers. In tegendeel zou ik zeggen.

In het artikel in de december-uitgave (van Janwillem Kotten) staat ook treffend: 'Naar mijn inschatting stond bijna de helft van de aanwezigen onverschillig tegenover de nieuwbouw.' Deze bevindingen komen overeen met wat ik van wijkbewoners hoor op straat, in winkels, op school. Men vindt het ontwerp prima of voldoende en laat de bouw a.u.b. beginnen. Dat is echte sentiment (van de meerderheid). Helaas krijgen de tegenstanders van het ontwerp de ruimte om flink uit te halen. Woorden als seniorenbajes, bouwmonster, gevangenis, bouwmassa bepalen de stemming van het ver-

haal. Bovendien staat het artikel vol aannames en zonder bronvermelding. Een voorbeeld, citaat: 'Omdat het geen sociale woningbouw is, zal de huur zeker 750 tot 900 euro per maand bedragen. (...) Vanuit de Weezenhoffers zal voor deze wooneenheden weinig belangstelling bestaan.'

Ik spreek de wens uit dat de redactie meer nuance aanbrengt in de berichtgeving over dit onderwerp en hoop dat ze waakt voor 'wie maar het hardst roept, de meeste redactionele inhoud krijgt.' De tegenstanders blazen op de toeter en de zwijgende meerderheid wordt niet gehoord. Maar ook juist zij zijn lezers van jullie veelgeprezen blad.

Een strekking van deze brief wordt ook naar gemeenteraad en afzonderlijke partijen gestuurd.

Met vriendelijke groet,
H. Wichtelman

Reactie redacteur

Onze redacteur Janwillem Kotten reageert als volgt:

Zeer geachte heer Wichtelman,

Uw brief werd met groot genoegen ontvangen. Niet alleen omdat u reageert op punten waarmee u het niet eens bent, maar vooral vanwege de lofuitingen die u ons toezwaait. Daarvoor zijn we u zeer erkentelijk. Een blad dat gelezen wordt veroorzaakt vaak reacties. Dat is heel goed, omdat dit op betrokkenheid wijst en bovendien de mogelijkheid biedt de verschillen in standpunten nog eens verder toe te lichten.

Ik ga eerst in op uw opmerking dat de enquête niet alle ruim 3500 inwoners van de wijk betrof. Niet iedere Weezenhoffer heeft een formulier gekregen. De enquête is bezorgd bij de circa 1700 gezinnen/woningen in Weezenhof. 600 daarvan hebben gereageerd. Maar persoonlijk vind ik deze statistiek niet eens zo relevant voor een wijkblad als dit. Uit mijn vrij uitgebreide eigen netwerk weet ik dat er een behoorlijk aantal mensen weerstanden heeft tegen het ontwerp van het beoogde winkelcentrum. Het zou de wijk sieren indien niet alleen de projectontwikkelaar bepalend voor het

ontwerp was, maar dat ook een (mogelijke) minderheid met voorstellen tot verbetering zou mogen komen. Dit is een ontwerp dat vele jaren onze wijk zal (ont-)sieren. Bovendien houdt een wijk met een goed leefklimaat rekening met de wensen van minderheden.

U zegt dat we vooral de luide minderheid aan het woord hebben gelaten. Ik vind deze opmerking wat bevreemdend. Iedereen in de wijk heeft ruim de gelegenheid gekregen om zijn of haar mening te geven. Deze mening kon men schriftelijk en mondeling kenbaar maken. Men kan dan niet achteraf klagen dat men niet gehoord is. We hebben de mening weergegeven voor zover die beschikbaar was. Die was negatief, evenals de resultaten van de enquête. Wanneer de mening anders was uitgevallen dan hadden we natuurlijk die andere mening gepresenteerd.

Zelf vraag ik mij af of het huidige ontwerp de leefbaarheid en het aanzien van de wijk zal bevorderen. Komt de te bouwen kolos het aanzicht van de wijk wel ten goede? Bovendien kunnen er voor de omwonenden parkeerproblemen en verkeersoverlast in het verschiet liggen. Ook de ouders die de kinderen naar school brengen zullen problemen krijgen, en dit is nog lang niet alles.

Wat mij echter vooral stoort zijn de geplande 119 wooneenheden boven de supermarkt. Veel wooneenheden hebben slechts 50 vierkante meter zonder balkon; daardoor kun je nauwelijks van het zonnetje of de buitenlucht genieten. De binnenplaats mag dan mooi groen zijn, maar het ontwerp roept bij mij echt associaties met de Bijlmerbajes op. Het zijn bovendien geen sociale huurwoningen en dit betekent dat zij boven de prijsgrens van 750 euro komen te liggen. Ik woon nu nog steeds, hoewel mijn leeftijd gevorderd is, in een rijtjeshuis. Zou ik mij noodgedwongen moeten vestigen in een dergelijke wooneenheid, dan zou ik zeer ongelukkig zijn en het gevoel hebben dat ik opgesloten was in een cellencomplex. Ik denk dat veel mensen van mijn leeftijd in dezelfde leefomstandigheden daar ook zo over denken, ook in Weezenhof. Terwijl Weezenhofse senioren toch toekomstige bewoners van de nieuwbouw hadden moeten zijn.

Janwillem Kotten

HET CDA STAAT VOOR DE WIJKEN

Wijkgericht werken doe je samen!

CDA

**Een stem op het CDA is een stem voor Dukenburg
16 maart 2022 gemeenteraadsverkiezingen**

ZORG VOOR ELKAAR

Meld je ook
aan als Wijkheld op
wijk-helden.nl

Landelijke opschoondag Ruim ook zwerfafval op als Wijkheld!

Zaterdag 19 maart is de Landelijke Opschoondag 2022. Help jij deze dag ook mee Nijmegen een stukje schoner te maken? Meld jouw opschoonactie via www.dar.nl/opschoondag en leen gratis spullen. Of meld je aan als Wijkheld.

Wat zijn Wijkhelden?

Een Wijkheld ruimt tijdens het wandelen zwerfafval op. En helpt zo mee aan een schone en frisse buurt. Het is niet alleen leuk, maar dus ook goed om te doen.

Verkiezingen gemeenteraad

In het vorige nummer kregen alle partijen die deelnemen aan de raadsverkiezingen de kans enkele vragen van de Dukenburger te beantwoorden. Nadat het blad bij de drukker was, bleek nóg een lijst mee te doen: Piratenpartij. Hiernaast beantwoordt die partij de vragen.

Redactie de Dukenburger

Stembureaus in Dukenburg

Geopend op 14, 15 en 16 maart van 7.30 tot 21.00 uur:

- Gymzaal, Tolhuis 44-46 • Wijkcentrum Dukenburg, Meijhorst 70-39
- Wijkcentrum De Turf, Malvert 51-34.

Geopend op 16 maart van 7.30 tot 21.00 uur:

- Bibliotheek, Zwanenveld 90-98 • Ontmoetingsruimte Leuvensehof, Oude Dukenburgseweg 101 • School De Meiboom, Meijhorst 29-58 • Fy-Fit Fysiotherapie, Lankforst 14-37 • De Lindenberg, Aldenhof 13-90
- Prins Clauschool, Weezenhof 40-02 • De Dageraad, Weezenhof 91-09

de Dukenburger - maart 2022

Piratenpartij

Lijsttrekker Arjan Bresser

Wat wilt u de komende raadsperiode voor Dukenburg bereiken?

Realiseren van sociale huurwoningen in de Doekenborg en op de plaats van het ROC 43° straat Zwanenveld. Niet meer dan acht Skaeve Huse in Weezenhof, liever meer spreiding over de stad. De Stadsnomaden ondersteunen. Woonwagenkamp toegankelijker maken en meer ruimte bieden. Verwijderen van asbest en bodem saneren indien nodig voor ontwikkeling terrein Hippe Kip. Kijken naar plaats voor een evenemententerrein of andere plaats voor samenkomst. Lindenberg ondersteunen met activiteiten organiseren voor jongeren. Diversificatie van winkels in het Winkelcentrum Dukenburg bevorderen. Zwerfafval aanpakken.

Uw partij is nog niet in de raad vertegenwoordigd. Wat voegt u toe vergeleken met de andere partijen?

Onze aandacht voor de relatie tussen informatie en democratie. Grote bedrijven zoals Google dringen diep door in de samenleving en onze huishoudens. Onze persoonlijke data zijn handelswaar geworden en wij worden gereduceerd tot een verzameling kenmerken waarop ondoorzichtige kansberekeningen worden losgelaten ten behoeve van beleidsontwikkeling of beleidsuitvoering. Bij omgevingsvraagstukken zoals geluidsoverlast of luchtverontreiniging wordt gewerkt met modellen en niet met metingen, die vaak uitgevoerd op initiatief van burgers of belangengroepen, veel hogere overlast laten zien dan uit de berekeningen van het model blijkt.

Waarom moeten we op uw partij stemmen?

Bij ons staat de mens centraal! **Informatie:** Met open-source-software willen we de digitale infrastructuur van onze stad in eigen hand krijgen zodat uw data inderdaad uw data blijven. **Democratie:** Besluiten nemen we zo lokaal mogelijk en Nijmegenaren hebben directe invloed op beslissingen die hen raken. Burgerrechten voor alle Nijmegenaren! In deze tijd van verharding en polarisatie komen we op voor gelijkwaardigheid, pluriformiteit en zelfbeschikking, ook in de digitale wereld.

Wie is uw hoogste kandidaat uit Dukenburg?

Arjan Bresser, lijsttrekker Piraten woont in Dukenburg.

Verkiezingsprogramma is te vinden op: nijmegen.piratenpartij.nl

Hans Jacobs, Lankforst
Lijst 10, Nr. 4

Jacqueline Veltmeijer, Tolhuis
Lijst 10, Nr. 5

Hans Veltmeijer, Tolhuis
Lijst 10, Nr. 6

GewoonNijmegen.Nu
Doe maar gewoon Nijmegen!
Lijst 10

STEM OP DUKENBURGERS VOOR DUKENBURG!

Jessica van Hinthem, Zwanenveld
Lijst 10, Nr. 7

Winette Gerritsen, Lankforst
Lijst 10, Nr. 8

Peter Jansen, Aldenhof
Lijst 10, Nr. 17

Marco Gransbergen, Zwanenveld
Lijst 10, Nr. 24

John Putter, Zwanenveld
Lijst 10, Nr. 26

Miel Couvee, Zwanenveld
Lijst 10, Nr. 29

KIES VOOR NIJMEGEN

EEN STAD VOOR IEDEREEN

Rutte gaat op de oude voet verder, maar Nijmegen heeft een sociaal alternatief. Kies met de SP vóór iedereen:

- Projectontwikkelaars gaan eruit, we gaan zelf 10.000 betaalbare huur- en koopwoningen bouwen.
- Voor iedereen vrij reizen met de bus voor 1 euro per week. Bij station Dukenburg komt een gratis bewaakte fietsenstalling.
- Er gaat meer geld naar de wijken en bewoners bepalen zelf waar dat extra geld naartoe moet. Het zwembad in Dukenburg blijft open en Dukenburg krijgt een eigen kinderboerderij of dierenweide.
- Woningen gaan alleen van het gas af als bewoners goedkoper uit zijn. Een monopolie voor marktpartijen accepteren we niet.
- We garanderen het recht op werk met 500 stadsbanen, waaronder 100 wijktoezichthouders en buurtconciërges, maar ook met extra wijkvegers om alle wijken schoon te houden.
- Geen kind mag opgroeien in armoede, daarom werk met een goed inkomen voor iedereen en het minimumloon naar 14 euro. Alle kinderen kunnen meedoen aan sport, cultuur en schooluitjes.
- De OZB voor woningeigenaren gaat met 50% omlaag, woningcorporaties gaan huren verlagen.
- Vervuilende bedrijven gaan schoon produceren of dicht. De verouderde asfaltcentrale gaan we sluiten.

Op 14 t/m 16 maart kiest u de gemeenteraad: stem met uw hart en met uw verstand.

SP **VOOR**
IEDEREEN

nijmegen@sp.nl
024-3229388
NIJMEGEN.SP.NL

Stem sociaal.

Wij zijn trots op Dukenburg. Mensen wonen hier graag. Samen en tussen het groen. Maar Dukenburg verdient meer aandacht.

Het is tijd voor sociale keuzes. Voor fijne en veilige wijken. Waar ú beslist. Met de zekerheid van een betaalbare woning. Met een goed zwembad, speeltuinen en netjes onderhouden parken. Een snelle gratis busverbinding met de stad. En goede zorg dichtbij.

Samen kiezen voor een sociaal en krachtig Dukenburg.

Charlotte Brand, lijsttrekker

Kies 14, 15, 16 maart

PvdA

Dehue

ADMINISTRATIEKANTOOR

Administratiekantoor Dehue
"het kantorencentrum"
Kerkenbos 1103b
6546 BC Nijmegen

Telefoon: 024-6637870
E-mail: info@dehue.nl
Internet: www.dehue.nl

Al decennia het betaalbare adres voor uw boekhouding, jaarrekening, salarisadministratie, belastingaangifte, toeslagen, budgetbeheer en overige financiële aangelegenheden.

Colofon

De Dukenburger is een onafhankelijk blad voor het stadsdeel Dukenburg. Het verschijnt negen keer per jaar en wordt gratis verspreid.

De Dukenburger is mede mogelijk gemaakt door de gemeente. Er is een bijdrage verkregen uit het budget wijkactiviteiten/bewonersinitiatieven van de gemeente Nijmegen.

Adres

Zwanenveld 63-55, 6538 RP Nijmegen
Telefoon: 06 54 645 175
E-mail: info@dedyukenburger.nl

Internet

www.dedyukenburger.nl (voor actueel nieuws)
Twitter: @dukenburger

Redactie

René van Berlo (hoofdredacteur)
Toine van Bergen
Arthur de Jonge
Toon Kerssemakers
Janwillem Koten
Peter van Kraaij
Hette Morriën
Peter Saras
Theo Vermeer

Foto's

Jacqueline van den Boom (www.jvandenboom.com)
Peter Saras
Arthur de Jonge
Gilbert de Bruijn en anderen (zie bij de artikelen)

Vormgeving

René van Berlo

Vaste medewerkers

Jaap van der Bent
Chard van den Berg
Marije Klijnsma
Guus Kroon
Joska van der Meer
Wil Rengers
Qader Shafiq
Wouter Slob
Trees Versteegen
Gon van der Werff

Stichtingsbestuur

Ton Strik (voorzitter)
Qader Shafiq (secretaris)
Günay Acuner-Kasar (penningmeester)

Drukkerij

Drukkerij Hendrix, Peer
Oplage: 11.000 stuks

Bezorging

Op alle adressen in Dukenburg met uitzondering van de adressen met een NEE-NEE-sticker
Klachten over bezorging: info@dedyukenburger.nl

Volgend nummer

Kopijsluiting: zondag 27 maart 2022
Verspreiding: vanaf vrijdag 15 april 2022

Foto voorpagina

Peter Bekker (Foto: Jacqueline van den Boom)

WIJ ZIJN ER VOOR ALLE FIETSERS!

**Bike
Totaal**

scheepers
rijwielspecialist

Malvert 70-17
6538 DP Nijmegen
Telefoon 024 - 344 63 23
info@scheepersbiketotaal.nl
www.scheepersbiketotaal.nl

BATAVUS

dutchid

Gazelle

Loekie

MERIDA

QWIC

Fysiotherapie Dukenburg

Met o.a. specialisaties in:

- Bekkenfysiotherapie (volwassenen en kinderen)
- Psychosomatische fysiotherapie
- Manuele therapie
- Oncologische fysiotherapie
- Geriatrische fysiotherapie
- Sportfysiotherapie
- Oedeemtherapie
- Medische fitness
- Echografie
- Orofaciale therapie
- Handtherapie
- Parkinson
- Claudicatio Intermittens
- EPT

Aldenhof 70-03 • 6537 DZ Nijmegen • 024 3441756
Weezenhof 55-16 • 6536 EE Nijmegen • 024 3430505
Meijhorst 60-02 • 6537 KT Nijmegen
www.fysiotherapiedukenburg.nl • info@fysiotherapiedukenburg.nl

Verkrijgbaarheid de Dukenburger

Aldenhof: Lindenberg. **Lankforst:** Gezondheidsplein Dukenburg.

Malvert: Jumbo, Scheepers rijwielen. **Meijhorst:** Albert Heijn, Ontmoetingskerk, Wijkcentrum Dukenburg, Zwembad Dukenburg. **Stadddijk:** Trainingscentrum Michi. **Tolhuis:** Creatief Centrum Nijmegen-Zuid. **Weezenhof:** Cafeteria Çiçek Yeliz, Huis van Weezenhof.

Zwanenveld: Albert Heijn XL, Bibliotheek Zwanenveld, Brood & Bijzaken, Primera, Pronk, Duurzaam Wonen.

INGANG

ftz FYSIOTHERAPIE TOLHUIS-ZWANENVELD

In goede handen voor o.a.:

Sportfysiotherapie, (Long)Revalidatie, Diabetes, Hart en Vaataandoeningen, Overgewicht, Revalidatie na Corona, Artroseklachten, Oedeemtherapie.

Ook in goede handen voor Taping, Dry-Needling en Leefstijl-Coaching.

Wij zijn aangesloten bij het COPD-Netwerk, Chronisch Zorgnet (Etalagebenen), Artrose-Netwerk, Leefstijlcoach-COOL.

Adressen: Zwanenveld 90-80G+H, 6538 SC NIJMEGEN
Tolhuis 33-09, 6537 NH NIJMEGEN

024-3443638

info@fysiotherapie-ftz.nl
www.fysiotherapie-ftz.nl
Ook te vinden op Facebook

Orthodontistenpraktijk Dukenburg
voor kinderen en volwassenen

*Trots
op je
lach*

♥ Persoonlijke benadering

📅 Snel een afspraak

📍 Perfecte locatie

www.orthodukenburg.nl

024 3440837

HOMAN
MAKELAARDIJ

Woning verkopen?

Maak een **goede start** met
dé makelaar uit uw **eigen wijk**

024 - 3448 497

Zwanenveld 8403-D

homanmakelaardij.nl